

ГОЛОС УКРАЇНИ

Влада — Радам!

Газета Верховної Ради України ♦ № 46 [296] ♦ П'ятниця, 13 березня 1992 року ♦ Ціна 30 коп.

ПРИЙОМ ПРЕДСТАВНИКА ВЕЛИКОБРИТАНІЇ

12 березня перший заступник Голови Верховної Ради України Василь Васильович Дурдинець прийняв Тимчасового повіреного у справах Великобританії в Україні Девіда Гледстоуна на його прохання.

Сторони обмінялися думками щодо дальшого розширення міжпарламентських контактів України і Великобританії та взаємовигідного співробітництва на користь обох народів.

ТЕРПІННЯ І ТІЛЬКИ ТЕРПІННЯ

Перше обговорення політичних та економічних проблем республіки як голова Державного комітету Грузії провів Едуард Шеварднадзе. Напередодні під час зустрічі з тбілісцями він закликав співвітчизників до більшого терпіння.

МОВЧАНКА — МОВА ДИПЛОМАТІВ!

Утриматися від будь-яких висловлювань, що можуть ускладнити відносини між Румунією й країнами Співдружності, закликав румунських політичних діячів Президент Ілєску. Він також вказав на недопустимість територіальних претензій до сусідніх Молдови та України.

Тим часом, як повідомля ІТАР — ТАРС, до Молдови прибув заступник Головнокомандуючого об'єднаними збройними силами СНД генерал-полковник Пляков. Мета його візиту до Тирасполя — допомогти з урегулювання відносин між лідерами Придністров'я й керівництвом дислокованої тут 14-ї армії, що загострилися.

Цитата дня

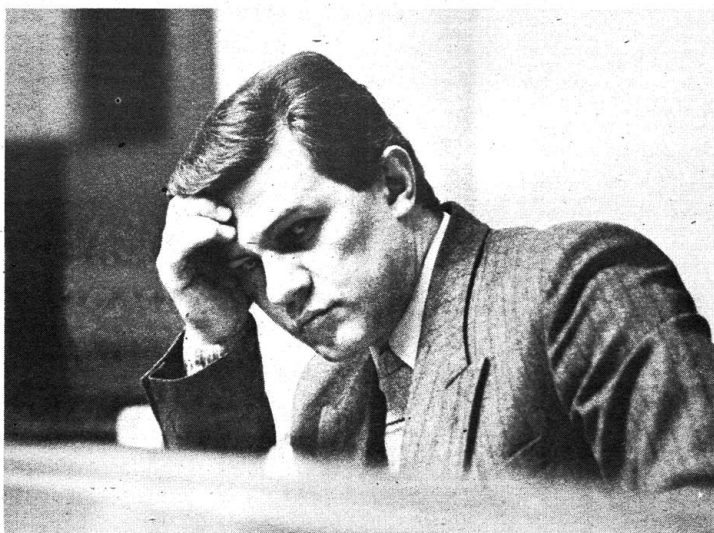
Можна припустити, що євроцентризм Росії, України, Білорусії весь час посилюватиметься. На мій погляд, його ідеї так захопили лідерів цих республік, що затулили від них інші проблеми Євразійського материка.

Нурсултан НАЗАРБАЄВ

(Зі статті «Від імперського Союзу до Співдружності незалежних держав»).

Н А СЮТІЙ день свого правління Президент України Леонід Кравчук провів прес-конференцію. Журналісти торкнулись проблем ядерного роззброєння України, її взаємовідносин з державами — учасниками СНД, а також Верховною Радою Криму, економічних реформ, формування президентських структур влади тощо.

Нотатки з прес-конференції Президента України Леоніда Кравчука буде опубліковано у найближчих номерах «Голосу України».

Про що задумався Віце-прем'єр-міністр? Можливо, про те, що вже позаду, — пакет законів про приватизацію, яку розробляла команда під його керівництвом. А це не рядові закони. Це основа революційних змін — змін форм власності. Можливо, про те, що чекав його попереду, — відіграв він очолює мозковий центр Кабінету Міністрів — Міністерство економіки.

Нелегке життя обрав собі В. Лановий. Він міг стати непоганим футболістом — у шістнадцятирічному віці разом з Володимиром виступав за юнацьку збірну України. Збирав непоганий урожай і на науковій ниві — досить швидко захистив кандидатську дисертацію, очолює відділ у провідному економічному інституті республіки. Здавалося б, працює собі спокійно...

Аж ні. Бачите, його концепція переходу України до ринку восени 1990 року не збігалася з офіційною урядовою. Молодий науковець розробив свою альтернативу. Проте депутати так і не встигли з нею ознайомитися — документ роздали того дня, коли парламент обговорював це питання.

Тепер усі розробки й пропозиції В. Ланового розглядатимуть під збільшувальним сином. І не тільки депутати. Але хтось же має тягти воза. Сильний бусуєватиме на місці. Попередник В. Ланового не зміг цього зробити. Можливо, це зробить той, кому спокій тільки сниться. Він і його команда...

Леонід БРОВЧЕНКО.
Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

ЗВЕДЕННЯ З ФРОНТІВ

Нині існує реальна ймовірність розгортання повномасштабної війни з Вірменією, заявив голова азербайджанського уряду Гасанов. Він також додав, що в разі продовження окупації Вірменією Нагірного Карабаху військове вирішення конфлікту загрожуватиме стати невідворотним.

Як повідомляє наш власний кореспондент з Єревана, вірменський парламент обговорює цими днями Закон про оборону. Це фактично початок процесу створення національної армії Вірменії.

Напередодні, 10 березня, Степанакерт обстріляли з ракетних установок «град». Постраждала центральна частина міста, кілька чоловіків вбито. За оперативними даними штабу самооборони НКР, азербайджанці перетворюють місто Шушу на базу національної армії.

Вночі 11 березня з боку дислокованої в селі Шефех азербайджанської частини обстріляли з артилерії й танків село Карачінар Шаумянського району.

МІЛІЦІЄЮ КЕРУЄ ГОЛОВА РАДИ МІНІСТРІВ

Голова Ради Міністрів Криму Віталій Курашкін взяв на себе керівництво роботою республіканського Управління внутрішніх справ. Це рішення, заявив він, викликане тим, що в УВС на зрілі такі проблеми, справитися з якими явно не під силу його керівництву. Насамперед треба звільнити міліцію від нечистих на руку людей, повернути її працівникам ту повагу, на яку вони заслуговують, останити їх сучасними засобами боротьби із злочинністю, надати їм різного роду пільги.

Вже вжито ряд заходів щодо укомплектування правоохоронних органів кваліфікованими кадрами, забезпечення співробітників квартирами, службовим транспортом.

Читайте в номері

7 СУСПІЛЬНИЙ БАРОМЕТР

- Ціни та безробіття
- Опитування на колесах
- Що думають про вождів!

8 І ЗНОВУ — НЕБЕЗПЕКА?

Не секрет, що «начинка» «саркофага» дуже небезпечна.

У наступному випуску

ХРОНІКА
ПІКІРУЮЧОГО
«БЕКФАЙЄРА»

С БОГОДНІ в Москві розпочала роботу конференція «Росія і Україна: перспективи політичної та культурної взаємодії». Організували її Інститут гуманітарно-політичних досліджень (Москва) та Фонд Сороса при сприянні Повноважного Представництва України в РФСР.

У рамках конференції планується проведення «круглих столів», під час яких обидві сторони обговорюватимуть питання, що стосуються актуальних політичних проблем в російсько-українських відносинах, культури та національного відродження, ролі преси у висвітленні російсько-українських відносин.

У СТОЛИЦІ Фінляндії відкрився підготовчий етап Хельсінкської зустрічі в рамках наступних кроків НБСЕ. В його роботі бере участь і представник Міністерства закордонних справ України.

ПРЕЗИДЕНТ УКРАЇНИ ПРИЙНЯВ ПРЕДСТАВНИКІВ ФІРМ НІМЕЧЧИНИ

11 березня Президент України Л. Кравчук прийняв представників ділових кіл Німеччини. В ході розмови вони попросили політичного підтримки їх бажання розвивати співробітництво в галузях, які є важливими для України. Зокрема було наголошено, що в Україні добре знають фірми Німеччини. Так, «Сіменс» та інші запропонували надати Українській державі допомогу у розв'язанні проблеми безпеки роботи і майбутнього закриття енергоблоків Чорнобильської АЕС.

Значна увага була приділена екологічній проблемі. Німецькі гості виявили зацікавленість у співробітництві

з відповідними українськими партнерами у справі очистки пінної води та повітря. Фірми Німеччини мають усе значний досвід у вирішенні подібних проблем на території колишньої НДР, у Польщі та Угорщині. Висловлювався також намір організувати і провести в Києві семінар керівників великих конернів ФРН, зокрема землі Баден-Вюртемберг. Зустріч з українськими колегами та науковцями, на думку гостей, могла б сприяти підвищенню рівня співпраці. Німецькі бізнесмени виявили бажання обмінюватися експертами. Розмова торкалася також форм подання допомоги в галузі підготовки кадрів.

Президент України висловив явність німецьким бізнесменам за їх готовність до полегшення України розв'язати проблеми, пов'язані із чорнобильською трагедією. Було зауважено, що гарантування безпеки ЧАЕС — в інтересах не лише народу України, а й народів усієї Європи. Л. Кравчук закликав представників німецьких ділових кіл в тому, що їх пропозиції будуть з розумінням зустрінуті і підтримуватимуться в Україні. Це стане ще одним кроком у налагодженні плідних стосунків України і Федеративної Республіки Німеччини.

(Укрінформ).

ПОВНА ОДНОСТАЙНІСТЬ — НЕ ОБОВ'ЯЗКОВА

Учора Голова Верховної Ради України Іван Плющ прийняв першого заступника міністра закордонних справ Куби Алесіадеаса Ідальго Басульто. Перед нією зустріччю в українському зовнішньополітичному відомстві відбулося підписання Протоколу про встановлення дипломатичних відносин між Україною та Республікою Куба.

Іван Плющ проінформував гостей про процеси, які відбуваються в республіці протягом останніх двох років, наголосивши, що їх треба розглядати в контексті світового розвитку. Аджі прагнення народів до незалежності, що не вдалося витравити нікому. Він також розповів кубинському гостеві про перші кроки розбудови державності України. «Ми вважаємо, що наша справа справедлива, і ми робитимемо все, щоб виконати завдання, які 1 грудня

поставив перед нами народ», — зазначив Голова Верховної Ради.

Іван Плющ також подякував кубинській стороні за оздоровлення чорнобильських дітей.

Алесіадеас Ідальго зі свого боку подякував за те, що наша республіка робить великий внесок у зміцнення економіки Куби. А також зазначив, що цього року на Кубі буде оздоровлено три тисячі українських дітей.

Відповідаючи на запитання кореспондента «Голосу України» про перспективи розвитку зв'язків між двома країнами після встановлення дипломатичних відносин, А. Ідальго сказав: «На мою думку, вони добрі. Аджі, щоб бути друзями, не обов'язково мати однакові погляди на всі проблеми».

Ігор ГРУШКО,
Тарас ПЕТРОВ.

Парламентська хроніка

37 ХВИЛИН НА ЗАКОН

Денне і вечірнє засідання 11 березня

Завершивши обговорення законопроектів «Про місцеві Ради України і місцеве самоврядування» і прийнявши його в першому читанні, парламент (з майже тримісячною затримкою) розпочав перше читання Закону про банкрутство. Щодо передісторії, то існувало дві концепції цього Закону. Одні з них була запропонована Кабінетом Міністрів, а друга — Вищим арбітражним судом України. Б. Марков, член тимчасової комісії Верховної Ради з питань приватизації, запропонував депутатам третій варіант, який «...поєднує недоробки двох попередніх» (О. Коцюба).

Якщо виходити зі слів Б. Маркова, тримісячна затримка у порівнянні зі світовою практикою — ніщо. Скажімо в Сполучених Штатах Америки аналогічний закон розробляли сім років, а у Великобританії протягом 40 років чинності такого закону було створено більш як 400 підзаконних актів, які конкретизують, доповнюють, уточнюють...

Серед основних вад закону.

проекту, що обговорювався, доповідав Б. Марков назвав надмірне завантаження і так слабкої судової влади, який належить вирішувати багато технічних питань (провадження конкурсних кредиторів, призначати ліквідатора, комісію і т. ін.), внаслідок чого «...банкрути стануть самі кредитори — адже розгляд справ може неймовірно затягнутися».

Щодо позитивних рис законопроекту, то поряд з відповідністю світовим аналогам, як зазначалося багатьма промовцями, це, насамперед, єдиний і загальний підхід, який «...гарантує неминучість правової відповідальності, відшкодування збитків і рівність всіх форм власності» (Віце-прем'єр-міністр міністер економіки В. Лановий). Отже, неважко суперечливості законопроекту не могла не викликати дискусії.

Тим більше, що підстав для такої дискусії саме нині вистачає. Зазначалося, що, зокрема, заборгованість українських підприємств становить 60 мільярдів карбованців, Національний банк

без погодження з Верховною Радою допустив кредитну емісію в розмірі 30 мільярдів карбованців (А. Матійко). Пропонувалося навіть списати борги з колгоспів і радгоспів як таких, що виробляють продукцію за фіксованими цінами. Не пройшло. Певну диверсіфікацію боржників запропонував здійснити й О. Барабаш. А саме — звести в окрему категорію оборонні підприємства. Крім цього, О. Бандура запропонував легітимізувати різницю між несплатоспроможністю з об'єктивних причин і навмисним злочинним банкрутством, а також чітко визначити обов'язки банкрута.

Втім, як буде враховано вищевведені пропозиції і зауваження, ми дізнаємося під час другого читання. Проте могло статися й так, що законопроект був би переданий на доопрацювання. Аджі він концептуально неузгоджений з чинним Законом про банки і банківську діяльність. Останній проголошує право банку визнавати підприємство банкрутом. Тож необхідно було визначити

тися — і головуючий І. Плющ поставив це питання на голосування. Його підсумок — тотальне документальне і підстав для визнання банкрутом банк (або інший кредитор), а остаточне рішення виносить суд (або арбітражний суд). Таке рішення голова Комісії з питань економічної реформи В. Пилипчук назвав формою захисту підприємництва. Отже, Закон прийнято в першому читанні.

Економічний напрям роботи Верховної Ради продовжило обговорення в другому читанні проекту Закону про іноземні інвестиції. Це обговорення, мабуть, було рекордним — жодного разу в залі не виникло заперечень щодо проекту, і за 37 хвилин Закон було прийнято. Постановою про його введення у дію вирішили прийняти наступного дня (з метою «пригальмувати» дію певних статей, які за сьогоднішньої ситуації дозволяють іноземним інвесторам скуповувати за безцінь, зокрема, земельні ділянки та інші).

Те, що так швидко впровадили з Законом про іно-

земні інвестиції, дозволило парламентаріям ухвалити це постановою про звільнення від покарання тих, хто ухилився від призову на дійсну військову службу за релігійними переконаннями (виявляється, сьогодні два чоловіки засуджено за відповідною статтею Кримінального кодексу та восьмеро перебувають у спецкомендатурі) і заслухати у першому читанні проект Закону про споживчу кооперацію. Наголосували, що саме Укоопспілка постачає мешканцям села все необхідне (від хліба до автомобілів) — це одного боку. А з другого споживкооперація є криміногенною сферою (депутат О. Бандура навіть навіс кількість крадіжок, розтрят і т. ін., запропонувавши, щоправда, прийняти законопроект у першому читанні). 255 голосами «за» це й було зроблено, а вже на друге читання перенесено питання підконтрольності діяльності споживчої кооперації офіційним органам.

Дмитро ДЕСЯТИНКО,
спеціальний кореспондент «Голосу України».

«Я РАЗОРЕН! Я РАЗОРЕН!..»

Ранкове засідання 12 березня

Затвердивши повноваження нового народного депутата України від 39-го Ямпільського виборчого округу (Вінницька область) К. Піскуновського, Верховна Рада приступила до розгляду одного з найважливіших документів — проекту Закону України про внесення змін і доповнень до Земельного кодексу України. Довідався народний депутат О. Мороз.

Хоча електронне табло показало, що в залі присутні 396 депутатів, насправді їх було менше. Тож дехто під час голосування скидався на халявцю планіста, який тиснув на «клавіатуру» за-

мість двох-трьох своїх сусідів. Щоправда, не завжди встигав. Про це свідчать хоча б такі факти. Депутат О. Сутюгина вніс «пропозицію, що земельні ділянки мають бути об'єктом застави при кредитуванні. Після короткої дискусії пропозиція не пройшла. 126 депутатів взагалі не голосували... Хоча, як пояснив парламентаріям академік УААН Л. Новаківський, в іншому Законі про селянське (фермерське) господарство вони вже узаконили, що під заставу приймається приватизована земля. Тож, немов виправляючи свою «забудуватість», при

голосуванні наступної статті колеги прийняли пропозицію О. Сутюгина.

Тепер фраза М. Жванецького «Я разорен! Я разорен!..», яка в нашого народу досі викликала тільки сміх, сприймається по-іншому. Банкрутство, втрата шматка землі стане вже реальністю, а не смішним висловом з гуморески.

Не обійшлося й без того, що присутні в залі з'ясували, хто з них «більше академік» у знанні земельних проблем. Наприклад, аграрій Сухий ніяк не міг погодитися з користом Носовим, що однаково вживані у правовій

практиці терміни «публічна» і «приватна» власності. Аграрій Сухий натякнув, що «публічна земля» може бути довкола певного будинку — будинку розпушти. Носов же дотримувався іншої точки зору. Якщо це один ярчик Головатий також став на тому, що термін «публічна» в даному разі не має інтимного характеру, то більшість в залі все-таки побачила в цьому сексуальний підтекст.

Депутати підписували щодо того, чи може земля мати соціальне призначення, чи повертати колишнім власникам землі (іх спадкоємцям) земельні ділянки. Ви-

ступали мовники, літератори, а більшість статей залишилася в редакції комісії.

Тож, відправивши одну статтю на доопрацювання, на ранковому засіданні парламент проголосував за 6 статтей із 118.

Говорачи сухою мовою звітів органів держвлади, до першої перерви прийняття Закону було виконано на сім відсотків. Як у житті: виробничі процеси розходяться у першій декаді місяця, а прогнане наздоганяють наприкінці...

Леонід БРОВЧЕНКО.

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

м. Київ

№ 40

11 березня 1992 року

ПРО РОЗВИТОК БАЗОВИХ ГАЛУЗЕЙ ПРОМИСЛОВОСТІ В УКРАЇНІ

1. Кабінету Міністрів України разом з Академією наук України розробити цілові комплексні програми модернізації та розвитку паливно-енергетичної промисловості («Енергетика»), вугільної промисловості («Вугілля»), програму конверсії оборонної промисловості та машинобудування («Конверсія»). Передбачити в цих програмах вирішення питань приватизації та переходу до ринкових відносин базових галузей промисловості.

2. Міністерству фінансів України визначити джерела фінансування розробки програм «Енергетика», «Вугілля», «Конверсія».

3. Розпорядження набуває чинності з дня його підписання.

Президент України
Л. КРАВЧУК

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння **БІЛОРУСУ О. Г.**
і **ГАВРИЛИШИНУ Б. Д.** почесного звання
«Заслужений діяч науки і техніки України»

За значний особистий вклад у створення і розвиток української наукової школи менеджменту, підготовку кадрів для розбудови державної суверенної України, соціально орієнтованої ринкової економіки присвоїти почесне звання

«ЗАСЛУЖЕНИЙ ДІЯЧ
НАУКИ І ТЕХНІКИ
УКРАЇНИ».

Білорусу **Олегу Григоровичу** — генеральному директору Міжнародного Інституту менеджменту (МІМ—Київ),

доктору економічних наук, члену-кореспонденту Академії наук України.

Гаврилишину **Богдану Дмитровичу** — голові Надзвичайної ради Міжнародного Інституту менеджменту (МІМ—Київ), доктору економіки, іноземному члену Академії наук України.

Президент України
Л. КРАВЧУК
м. Київ
6 березня 1992 року

ПОЧЕСНІ ЗВАННЯ

Указом Президента України від 6 березня 1992 року групі новаторів виробництва присвоєно почесне звання «Заслужений винахідник України» за активну діяльність по створенню та виробництву винаходів, розвитку технічної творчості трудящих.

В їх числі: **Брюхальний Олександр Григорович** — плавильник Запорізького титано-магнієвого комбінату; **Мартиненко Володимир Якович** — заступник головного інженера виробничого об'єднання «Тернопільський комбайновий завод»; **Палиснюк Василь Єврович** — начальник конструкторського відділу науково-виробничого об'єднання «Машпроект»; **Миколайська область, Талалаєв Семен Миколайович** — інженер-конструктор виробничого об'єднання «Луганськстепловод».

Указом Президента України від 6 березня 1992 року директору Київського експериментального комбінату

плитних матеріалів **П. М. Горбатюку** та електромонтеру цього ж підприємства **Б. І. Івченку** присвоєно почесне звання «Заслужений працівник промисловості України».

Указом Президента України за значний особистий вклад у розвиток і відновлення національної культури, активну участь у підготовці та проведенні заходів з нагоди 50-річчя трагедії Бабиного Яру присвоєно почесні звання України групі творчих працівників.

Почесного звання «Заслужений художник України» удостоєний **Бродський С. Й.** — відомий художник-графік, учасник багатьох міжнародних виставок і ярмарок.

Голові товариства єврейської культури України **Левітасу І. М.** присвоєно почесне звання «Заслужений працівник культури України».

Це звання присвоєно голові громадського історико-освітнього центру «Бабий Яр», кінорежисеру **Шляху С. А.**

У ЦЕНТРАЛЬНІЙ ВИБОРЧІЙ КОМІСІЇ ПО ВИБОРАХ НАРОДНИХ ДЕПУТАТІВ УКРАЇНИ

Відповідно до статей 22 і 56 Закону Української РСР «Про вибори народних депутатів Української РСР» Центральною виборчою комісією призначила вибори народного депутата України від Кременчуцького Автозаводського виборчого округу номер 320, Полтавська область, на четвер, 14 травня 1992 року (замість вибулого депутата В. Л. Войка, який трагічно загинув).

ЯК ПОВНОВАЖЕННЯ ДІЛИЛИ

Точка зору

Поява спільної робочої групи з народних депутатів України та Республіки Крим — цілком закономірне явище. Воно й справді, маючи під коком автономне державне утворення й наповнюючи укладений від розваленого Союзу законодавчий вакуум новими законами, треба було вжити решт з'ясувати, що, кому і яким чином виконувати. Кому підкоритися в першу чергу, а з ким питання не зайве було б і узгодити, щоб остаточно не заплуталися.

Робоча група працювала секретно, без будь-якої інформації для тих, хто згоряв від нетерпіння познайомитися зеплідом, але попередній документ таки виготовив. Він невеликий, усього чотири сторінки, і його можна умовно поділити на чотири розділи. По-перше, про повноваження владних структур у галузі зовнішньої і внутрішньої політики. По-друге, про участь кримських органів влади у державних органах управління України. По-третє, військові питання й правоохоронні органи. По-четверте, розмежування компетенції законів Республіки Крим і України та їхні чинності, підпорядкованість і взаємодія у питаннях гарантування суверенітету Криму.

Про те, що робота була архаїчною, свідчать навіть те, що «Пропозиції по розмежуванню повноважень України та Республіки Крим» надруковано двома різними шрифтами. Темнішим — те, що вдалося попередньо узгодити, світлішим — те, що вдалося і над чим доведеться ще працювати.

Оскільки, повторюю, вдалося тільки попереднє узгодження позицій, то скажу, що найбільшого вдалося досягти тільки в першому розділі. До відання вищих органів влади й управління Республіки Крим віднесли фактично всі питання регулювання зовнішнього і внутрішнього життя півострова, що забезпечують Кримську праву автономію. Від прийняття та зміни Конституції та законів Криму і контролю за дотриманням конституційного ладу до надання права в межах власних повноважень самостійно вступати в зносини з іншими державами та міжнародними організаціями в галузях економіки, охорони навколишнього середовища, соціально-культурній сфері. Кримська влада має право брати участь у зовнішній і внутрішній політиці України

в усьому, що стосується інтересів автономної республіки, установлювати порядок своєї організації та діяльності, проводити вибори депутатів усіх рівнів і власні референдуми, вводити за погодженням з Президентом України на території Криму надзвичайний стан. Можуть органи влади Криму і здійснювати самостійну політику в економічній, освітній, культурній, охороні здоров'я та навколишнього середовища, складати й затверджувати власний бюджет. Може Крим і сам реалізувати програми повернення депортованих народів, забезпечувати функціонування і розвитку мов народів, які населяють півострів, проводити незалежну міграційну й демографічну політику.

У другому розділі передбачено, що Республіка Крим бере участь у вирішенні питань, віднесених до відання України, через представництво в українських парламентах та уряді, має право законодавчої ініціативи через внесення законопроектів на розгляд Верховної Ради України. Але розійшлися сторони в головному. Україна хоче, щоб представництво Республіки Крим в органах влади та управління України визначалося Конституцією та законами України, а Крим — Конституцією та договором. Це принципове положення. Бо коли «законами України», то це автономія саме в складі України, а коли «договором» між Україною і Кримом, то йдеться про відносини федеративності чи конфедеративності.

У третьому розділі вдалося домовитися тільки про те, що частини і підрозділи Національної гвардії України в Криму формуються переважно з його громадян, їхні командири призначаються в Києві за погодженням з кримським парламентом і діють так тільки в такому режимі. «Любимі глечки» там, де Крим вимагав, щоб кримчани служили тільки на півострові (Україна цей пункт запропонувала виключити), де Україна хотіла мати свободу в своїй військовій політиці і погоджувати її з кримським парламентом тільки в тій частині, що стосується Криму. Не вдалося домовитися і про те, щоб керівника СБКУ в Криму призначав Президент України й узгоджував це з кримським парламентом, щоб Генпрокурор

Криму призначався Генпрокурором України (кримчани виступили за передачу цього питання у відання свого парламенту).

І вже зовсім ні до чого не домоглися там, де спробували встановити верховенство законів Криму та України. Кожна сторона «тагнула козлу» на себе, і воно не зрушила з місця. Крім того, Крим вимагав, щоб Україна виступила гарантом його державного суверенітету, але, Україна резонно додавала: «в межах повноважень Республіки Крим». Бо знову йшлося про автономію в складі України чи федерації двох суб'єктів.

Отже, іншими словами, при розробці цього невеликого документа зішлись полярні думки. Крим хоче якнайшвидше «вирватися на волю». Україна ж виступає за те, щоб і «воля» була, і міжнародні правові норми не було порушено. І робить це не тому, що не хоче бачити Крим «самостійною державою» через власні «китівско-імперські амбіції» (і так в Криму говориться), а тому, що в сучасному цивілізованому і правовому світі ствердження загальнознаних процесів державотворення. І те, що на своєму шляху Крим де в чому копіює кроки України до незалежності (проголошення відповідних актів, референдум тощо), — не головне. Бо то тільки форма. Зміст, в іншому. Фактично всі держави світу створилися шляхом волевиявлення корінного народу, який населяв певну територію («чистий» виняток становлять хіба що США, Канада, Австрія та деякі інші країни, де колоністи просто або винищили аборигенів, або звели до мінімуму їх чисельність). І якщо не відкидати можливість виникнення самостійної держави Криму, то стасяся це може тільки на національній, а не на територіальній основі. Бо живуть розкидані ліхого долею по світах кримські татари і нема в них іншої батьківщини, окрім Криму. А те, що сталося з Кримом у 20-ті роки й відновилось в 1991, то предмет досліджень політиків, істориків, політологів. І вихід з тупика тільки на шляхах здорового глузду. В наш час це тотально розумному компромісові. Його й треба віднайти всім зацікавленим сторонам.

Володимир СКАЧКО,
парламентський кореспондент
«Голосу України».

ДЕМОКРАТІЯ ПО-КАСАТОНОВСЬКИ

8 березня половина особового складу крейсера «Михайл Кутузов» присягнула на вірність народowi України. У зв'язку з цим президент Чорноморського флоту розповсюдив заяву, в якій, зокрема, говориться: «Підготування до присяги та її складання відбувалися таємно від вищого командування. Командування Чорноморського флоту вважає подібні дії капітана ІІ рангу В. Шипова до переговорів глави держави СНД неприпустимими».

Як стало відомо з вірогідних джерел, старшого помічника командира крейсера «Михайл Кутузов» капітана

ІІ рангу В. Шипова усунено зі служби. На мое запитання, чи це так, у прес-центрі ЧФ відповіли: «Ми поки що не маємо інформації. Але всіх, хто складає українську присягу, командування флоту усуває від подальшого проходження служби на тому чи іншому кораблі, в тій чи іншій частині».

Ось так! А між тим, командуванням флотом адмірал Касатонов заявив представникам Міністерства оборони України і командуючому військами Одеського військового округу

генерал-лейтенантові Віталію Радєцькому, які напередодні протестом кількох діл знайомилися з обстановкою на флоті, що немає ніякої заборони щодо складання присяги чи СНД, чи на вірність Україні. Мовляв, усе вирішують командири за згодою особового складу підрозділів. Похвалявся, що 90 відсотків уже присягнули СНД. Не сказав, правда, під яким тиском це робилося і як вчинили з тими, хто присягнув Україні.

Олександр ПІЛАТ,
власний кореспондент
«Голосу України».

Телеграфним рядком з Рівно!

АБН НЕ ОСТАННІЙ
У Радивилівському районі з'явився перший фермер — мешканець села Нова Митиця одержав у доміні успадковане володіння 7,12 гектарів землі.

ДО «СТІНКИ»
До виготовлення на борю меблів («стінок») взялися деревообробники деревного Острого. Набір стирма назву славного Острога і, сподіваються майстри, буде таким же красивим.

НАЦІОНАМ

ТОМЕНІ
Місцем видобутку дефіцитних нафтопродуктів стала річка Іква, а дефіцит підкинулі територіальні — десь у районі Кременця перекинувся нафтопродукт. Рівненські природохоронці дещо виліпили, а рештою «заправляється» риба.

ЛОПАТА ПЕРЕМАГАЄ ТРАКТОР

На сто гектарів посівних площ, підірваних обласні статистики, в особистих господарствах виробляють у 6 разів більше молочної продукції, ніж у колгоспах. А тим часом «громадський сектор» за землю тримається зубами — найдовше з черг у Рівному простяглася ярк за городніми та дачними ділянками.

ВКРАЛИ ВЕТЕРАНА

Старого 14-річного коня викрали з конюшні колгоспу імені Ілліча Гощинського району. «Цікаво, чого це хочуть від нього?» — запитує прес-група УВС, повідомляючи про цей випадок.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Так і живемо

ФІРМА ВІННИКІВ НЕ В'ЯЖЕ

Член постійної комісії з питань законності, правопорядку і захисту прав громадян Сімферопольської міськради І. Кудряков викрив кричущі факти «тиску ділових контактів» керівників фірми «Криммаркету», народних депутатів міської Ради В. Лук'яненка, Ф. Філіпенка та А. Шаповалова з їхніми співпідприємцями з вином коню — заступником голови Ю. Черкашним і заступником В. Варениковим, івано-зменшено фонд ресурсів всіх трьох райпродторгів, зате фірмі передано 13,5 тисяч умовних банок м'ясних консервів, 120 тонн рибних товарів і 52 тисячі банок рибних деликатесів, 60 тонн борошна. Все це «Криммаркет» реалізує за цінами в кілька разів вищими, ніж у магазині.

Хто страждає насамперед? Інваліди війни і праці, малозабезпечені, багатодітні матері, чорнобильці, інші пільгові категорії населення, які обслуговуються в райпродторгах. Це на їхніх продуктах наживаються бізнесмени, пробабаче, спекулянти.

Олександр ПІЛАТ.
Крим.

Бізнес і мораль

«ЦИВІЛІЗОВАНІ ПІРАТИ»: ДРУГА СЕРІЯ

переважно через «Совбункер», конкретніше — через його «дочірню» фірму «Боміфлот» (бо Україна не має подібних організацій, а колишні союзні привласнилася Росія). Фірма ж ця вела себе останнім часом не кращим чином: то закадала від ЧМП розрахунки за цінами, то перевикнула загальносоюзної, то поставила вимогу негайно сплатити всі борги, хоча до сім'ї вони відшкодувалися поступово. З усього видно — заплутована вона і в своїх відносинах із зарубіжними партнерами, які на взаємовигідних засадах забезпечували клієнтів «Боміфлоту» паливом. А відігратися вирішила на ЧМП: зарештувавши його судна в іноземному порту, пригрозив, що пустить їх «з молотка». Хоча, коли по-справедливому, борг ЧМП перед «Боміфлотом» утворився в результаті необв'язковості її «батька» — «Совбункера»: він не зміг забезпечити бункерування су-

ден пароплавання в Адені, де це звичайно робилося, навіть до зараджених фондів надавав близько 250 тисяч тонн пального. Чорноморцям, щоб якось працювати, нічого іншого не залишалося, як запровадити судна в борт в інших портах, маючи на увазі відшкодування їх тим же «Совбункером», через який завжди велися подібні операції, але який в даному разі не виконував своїх же зобов'язань. Та де там: дочка виявилася надто вередливою й незгодою, не хотіла навіть слухати про якусь там провину свого старшого «родича».

За такої ситуації керівництво ЧМП й Укрморфлоту спробувало знайти взаєморозуміння у морському департаменті Росії, особисто у віце-прем'єра російського уряду Б. Гайдара. Нагадавши, між іншим, що слід було б прискорити розгляд справи про ті понад 300 мільйонів інвалідних карбованців, що їх заборгували па-

роплавству зовнішньоекономічній організації колишнього Союзу і які перейшли тепер під юрисдикцію Росії. За паліве, мова йде про мільйони. Як з іншими країнами, так і з самою Росією. Та відповідей на свої послання в Одесі не одержали. Щоб якось врятувати судна, почали шукати банки — гарантії. Знайшли досить швидко. Отже, врятує банки в порядку, у платоспроможності українського пароплавання. Хоча, коли відверто, визнаємо, ділі російських структур дуже шкодять престижу всіх колишніх радянських судновласників.

Де ж вихід? Може, Українці створили власні організації, які займалися б бункеруванням, забезпеченням пального свого флоту в зарубіжних портах? Чи купувати паливо за валюту на вільному ринку? Вирішувати, зрозуміло самі українським пароплаванням, Укрморфлоту, уряду України. Та, думаю, то не найліпші варіанти. Адже вже існують відшкоджені структури, у руках яких, до того ж, російська нафта. Отже, краще знайти спільну мову там. А це можливо тільки за умов, що відносини між партнерами будуть ґрунтуватися на законах паритету, навіть якщо воно прикривається цивілізованою одією.

Георгій ВОРОТНОК,
власний кореспондент
«Голосу України»
Одеса.

Академія альтернативних ідей

Що новенького

Найближчі плани — провести установчий з'їзд, прийняти відповідні документи про створення Академії, зареєструвати її як офіційну організацію. До складу оргкомітету ввійшли доктор технічних наук, професор С. Полков, народний депутат України, академік В. Шеня, доктор сільськогосподарських наук В. Буркат, кандидат біологічних наук П. Харченко, доктор біологічних наук В. Поліщук, головний редактор журналу «Трибуна»

В. Меншун, доктор медичних наук, професор Г. Вишняк. Усі, чия ідеї та винаходи не знаходять дороги до знання, звертаються в оргкомітет. Просимо повідомити про свій намір узяти участь у створенні Академії й статті її членом. Інформацію про це зазначеніми привієм спеціальністю, адресою проживання і напрямком творчого пошуку, надсилайте за адресою: 252003, Київ-3, вул. Прорізна, 10, редакція журналу «Трибуна», Меншун В. І. Телефон оргкомітету в Києві: 434-86-41 (код для міжміського зв'язку 8-044). Правдою цілодобово.

МАЙСТРИ ДЕСЯТОГО НЕБА

Гастролі

обернулася до знайомої панянки й шепнула: «Зараз буде на десятому небі!» — «Та я давно вже там...». Якщо перша частина була світлою, то друга — блискучою! Такі контрасти: поруч з «Дударником» іменитися підкова пісня, з «Наспівом» Ванадзе — «уторська». Тут ваявлювало б сидіти спокійно, і я почала тихенько підспі-

увати, хоч робити цього не можна, каюсь.

Під зав'язу хор мусив ще шість (!) разів співати на «біс», бо шановна публіка немов забула, що концерт і без того тривав майже дві години.

А ще, можливо, тому, що «Щедрик», яким керує незалежна Ірада Миколаївна Сабіна, виступає влома, у Києві, на жаль, дуже рідко.

Оксана ЧАЙКА.

Знак біди

ВПОЛЮВАЛА «ВІДЬМУ»

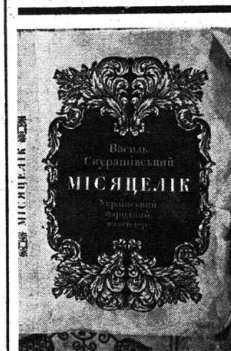
Молодий житель села Савенки Липоводолинського району підлоздився задлясь поведінка пенсіонерки Н. Близнюк. Більше того, занепокоєна своїм «відкриттям», 25-річна жінка навилася собі, що бабуся — зла відьма і тайф для неї небезпечна. Химерні фантазії й підштовхнули цілком схизмичного здоров'я, як потім встановила експертиза, людину до дикого вчинку. Перестрівши бабусю в не-

примітному для стороннього ока місці, Н. накинута на неї. Вже лежачи була важкою палицею по голові, поки жертва не віддала Богу душу.

Можливо, хоч сьогодні прийшло до злочиниці каяття за невмируще загублене життя? Де там! Винною себе вона не визнає і затято повторює слідчому: «Визнаю була чаклункою!».

Віталій МАКСЮТЕНКО,
Сумська область.

Анонс

Календар — у кожен дім

Незабаром у видавництві «Містечко» вийде в світ нова книга нетомного народознавця Василя Скуратівського «Місяцелік» — своєрідне дослідження українського народного календаря, де читач дізнається про походження назв місяців, зв'язання погоди, календарні свята й обряди та багато іншого.

Попередні книжки Скуратівського з питань народознавства давньою вже замінювали в багатьох школах підручники (приміром, «Берегиня»), а тому стали дефіцитом. Легко передбачити, що так станеться і з «Місяцеліком», тираж якого — лише за 30 тисяч. Тож варто сподіватися, що Українська, Укоопспілка, а особливо — Міністерство народної освіти України зацікавиться цим виданням і подбають про забезпечення ним багатьох читачів.

Лариса НУЖНА.

Щорічний, був, п'ять п'яти, автор, ної рутині, позитора, скою, А, ні зійшла, Цьогоріч, почалося з «України, на суд, давич своє,

ЯК Реалі —

Місцеві, кий сумні, конному, заці, раї, них та ре, папір по, не к, став, міщені, е, тощо ро, обласні, Два мі, раїні, за, станови, Та слова, радав, тор, його, ки ближ, нитому з, Ради, Каб, України, своє пов, кого рес, на облас, мог — об, ківців, за, додатко, спеціаль,

Полта

М

Навро, сьогодні, ромова, в будин, лу», за, ставник, рдного, тичні г, організ, дють не, Його, вали рі, родий, Олександр,

Три р

тель П, цкий, шмат, п, свого с, це само,

ІД

На 32, ся спож, у за як, нім кері, Різно, з тель, п, прини

бізнес і мораль

ВІДВАНІ ПІРАТИ»: І ГА СЕРІЯ

«Совбун-че-» фір-о Украї-органі-союзні Фірма ннім ча-ом: то озрахун-перевив-і, то негачи до-зувалися о видно на і в зару-які на адах за-ів «Бо-А ві-на ЧМП: судна в ригрози-з молот-справед-перед творився язковос-«Сов-мів за-ання су-

ден пароплавання в Адені, де це звичайно робилося, навіть до занаряджених фондів надавав близько 250 тисяч тонн пального. Чорноморцям, щоб якось працювати, нічого іншого не залишалося, як заправляти судна в борг в інших портах, маючи на увазі відшкодування їх тим же «Совбункером», через який завжди велася подібні операції, але який в даному разі не виконував своїх же зобов'язань. Та де там: «дочка виявилася занадто вередливою й незговірливою, не хотіла навіть слухати про якусь там провину свого старшого «родича».

За такої ситуації керівництво ЧМП й Укрморфлоту спробувало знайти взаєморозуміння у морському департаменті Росії, особисто у віце-прем'єра російського уряду Є. Гайдара. Нагадавши, між іншим, що слід було б прискорити розгляд справи про ті понад 300 мільйонів інвалютичних карбованців, що їх заборгували па-

роплавству зовнішньоекономічні організації колишнього Союзу і які перейшли тепер під юрисдикцію Росії. За палне, мовляв, ми могли б розрахуватися отими мільйонами. Як з іншими країнами, так і з самою Росією. Та відповіді на свої послання в Одесі не одержали. Щоб якось врятувати судна, почали шукати банки — гаранті. Знайшли досить швидко. Отже, вірять банкіри в порядність, у платоспроможність українського пароплавання. Хоча, коли відверто, вищезгадані дії російських структур дуже шкодять престижу всіх колишніх радянських судновласників.

Де ж вихід? Може, Україні створювати власні організації, які займалися б бункеруванням, забезпеченням паливом свого флоту в зарубіжних портах? Чи купувати палне за валюту на вільному ринку? Вирішувати, зрозуміло, самим українським пароплаванством, Укрморфлоту, уряду України. Та, думається, то не найліпші варіанти. Адже вже існують відлагоджені структури, у руках яких, до того ж, російська нафта. Отже краще знайти спільну мову там. А це можливо тільки за умови, що відносини між партнерами будуватимуться не за законами піратства, навіть якщо воно прикривається цивілізованою одією.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент
«Голосу України».
Одеса.

ативних ідей

В. Меншун, доктор медичних наук, професор Г. Вишняк. Усі, чий ідеї та винаходи не знаходять дороги до визнання, звертайтеся в оргкомітет. Просимо повідомити про свій намір узяти участь у створенні Академії й стати її членом. Інформацію про це, із зазначеними прізвищем, спеціальністю, адресою проживання і напрямком творчого пошуку, надсилайте за адресою: 252003, Київ-3, вул. Прорізна, 10, редакція журналу «Трибуна», Меншун В. І. Телефон оргкомітету в Києві: 434-86-41 (код для міжміського зв'язку 8-044). Працює цілодобово.

ТОГО НЕБА

увати, хоч робити цього не можна, каюсь. Під зав'язу хор мусив ще шість (!) разів співати на «біс», бо шановна публіка немов забула, що концерт і без того тривав майже дві години. А ще, можливо, тому, що «Щедрик», яким керує незрівнянна Іраїда Миколаївна Сабліна, виступає вдома, у Києві, на жаль, дуже рідко.

Оксана ЧАЙКА.

Знак біди

ВАЛА «ВІДЬМУ»

ці села примітному для стороннього ока місці. Н. накинута на неї. Вже лежачу була важкою палицею по голові, поки жертва не віддала Богу душу. Може, хоч сьогодні пришло до злочинниці каяття за невинно загублене життя? Де там! Винною себе вона не визнає і зятато повторює слідчому: «Близнюк була чаклункою!».

Віталій МАКСЮТЕНКО,
Сумська область.

Анонс

Календар — у кожен дім

Незабаром у видавництві «Мистецтво» вийде в світ нова книга невідомого народознавця Василя Скуратівського «Місяцелік» — своєрідне дослідження українського народного календаря, де читач дізнається про походження назв місяців, забавлення погоди, календарні свята й обряди та багато іншого.

Попередні книжки Скуратівського з питань народознавства давненько вже замінили в багатьох школах підручники (приміром, «Берегиня»), а тому стали дефіцитом. Легко передбачити, що так станеться і з «Місяцеліком», тираж якого — лиш за 30 тисяч. Тож варто сподіватися, що Укркнига, Укоопспілка, а особливо — Міністерство народної освіти України зацікавляться цим виданням і подбають про забезпечення ним багатьох читачів.

Лариса НУЖНА.

Незабутні

Напровесні зійшла його зоря

Щорічно, на початку березня, буковинці вшановують пам'ять свого крайнина, автора нев'яучої «Червоної руті» улюбленого композитора Володимира Івасюка. Адже саме напровесні зійшла його зірка.

Цьогорічне пошанування почалося з прем'єри. Митці з «Укркінохроніки» привезли на суд чернівецьких глядачів свою нову роботу —

«Володимир Івасюк. Мелодія». Автори фільму правдиво, без зайвих прикрас вокалізували на екрані образ талановитого композитора, зробили спробу з'ясувати причини його загадкової загибелі.

У кінострічці використано багато документального матеріалу, зокрема й мало відомого. І, звичайно, «робить» у ній «погоду» не-

повторна Івасюкова музика. Ця робота, безумовно, є творчим досягненням авторського колективу: сценаристів Михайла Івасюка (батько композитора) і Тараса Унгуряна, режисера Олександра Балагури, оператора Андрія Онуфрієнка.

Після прем'єри виступили друзі Володимира Івасюка, знову ожила «Червона рута» у виконанні популярних артистів Назарія Яремчука та Павла Дворського.

Культурологічне товариство «Оберіг» назвало лауреата заснованою ним премії імені Володимира Івасюка. Почесну відзнаку одержала відома виконавиця старовинних буковинських народних пісень Рахіля Руснак.

Василь БАБУХ,
власний кореспондент
«Голосу України».
Чернівецька область.

ЯКА ЦІНА СВОБОДИ СЛОВА?

Реалії

Місцева преса доживає останні дні — такий сумний підсумок спільного засідання виконкому Полтавської журналістської організації і ради редакторів міських, міськрайонних та районних газет. Грабіжницькі ціни на папір при повсюдному його дефіциті, ніким не кероване учування плати за доставку періодики, утримання і опалення приміщень, електроенергію, поліграфічні послуги тощо роблять неможливим випуск більшості обласних і районних видань.

Два місяці тому, на з'їзді журналістів України, зажеврило було надія на поліпшення становища: обіцяли тоді всі, що допоможуть. Та слова так і залишилися словами. Не виправдав «подівань» і страйковий комітет. Редактори міських газет, самі вони створили його, засвідчили, що своя сорочка таки ближче до тіла. Тож в односторонньому зверненні до Президента, Верховної Ради, Кабінету Міністрів і Спілки журналістів України полтавські журналісти заявили про своє повне відмежування від штрейкбрехерського республіканського страйккому і створення обласного страйкового комітету. Серед вимог — обмеження непомірних апетитів зв'язківців, звільнення редакцій від податку на додаткову вартість, прибутки, від внесків до спеціальних фондів.

Григорій ГРИНЬ.

Полтава.

Фото Івана ТИТАРЕНКА.

МОЖЕ, ЗЕМЛЯ ВРЯТУЄ

Навколо важливих питань сьогодення життя йшла розмова під час проведення в будинку Рад «круглого столу», за яким зібралися представники облвиконкому, Народного руху України, політичних партій, громадських організацій і товариств, що діють на Волині.

Його учасники висловлювали різні думки. Так, народний депутат України Олександр Гудима запропо-

у партіях і рухах

нував для людей, які будуть звільнені з роботи, створити земельний фонд і надавати їм ділянки під городи. Замість профспілок, що не захищають інтересів людей, треба в цих умовах самим знаходити порятунк.

Голова обласної організації УРП Геннадій Кожевніков бачить шлях до поліп-

шення життя людей в реорганізації місцевих органів влади. Він вважає, що потрібно негайно провести вибори до місцевих Рад народних депутатів.

Підіймалися також питання роздержавлення і приватизації, прискорення земельної реформи на селі, створення нового уряду.

Іван ДАНИЛЮК,
Волинська область.

Це ж треба!

ТРИЛОГІЯ ПРО МЕЖУ

Три роки минає, як житель Підгороднього Й. Спицький захопив добрячий шмат присадибної ділянки свого сусіда Ю. Козленка. І це самочинство підтримала

міськрада. Десятки комісій та рішень, аж до рішення облвиконкому, переконували голову міськради Ю. Титова, що його дружба з родиною Спицьких є лише приватною

справою, а закон — понад усе, та нічого не вийшло. Тепер конфлікт сусідів що до межі депутати зажадали розглянути на... сесії обласної Ради.

Микола НЕЧИПОРЕНКО,
Дніпропетровська область.

Коротко

ІДЕ ГАЗ МИМО НАС

На 32 відсотки скоротилося споживання газу в області у зв'язку з відомими кроками керівництва Туркменії. Різко зменшилася подача тепла підприємствам, часом припиняється постачання га-

рachoю водою житлових мікрорайонів Кіровограда, Олександрії, Знам'янки, Світловодська. Піти на цей крок змусило те, що в теплицях приміських колгоспів дозрівають овочі й зниження тем-

пературного режиму згубить урожай. А тим часом летять магістральними газопроводами, що пролягли через область, мільйони кубометрів газу, але від нього нікому не жарко.

Микола ВОЛОК,
Кіровоградська область.

ГАЗ

У країнах тері давно с-чною і нео-промислово-нас телеф-відстали в-ки. За оди-дес на 50-дко надолу-допоможуть-п'ютерні га-пуски такої-«Все — вс-у київськом-терної інфо-проблем ре-ції Академі-Про новини-чальник ц-НЕСТЕРЕН-

— 8 лю-Держтелера-ресструвало-комп'ютерну-всім» як но-інформації.формацію з-тію в цифр-налами те-лення за д-редавачів. А-ють цю ін-спеціальні а-ють безпосе-персональні-прийому ін-ляється і-розділами-цікавлять а-можливість-відуальних-даних. Кож-нас спеціаль-свій персона-може кори-мацією газе-Для цього-платнику»-бистий код-газета видає-технічну і-мацію, біра-мативно-тех-цію, рекла-«Все — вс-конкурентом-традиційним-інформації,нали, а й-швидкість в-на ефір у на-ніж у ТБ.система д-50 сторінок-Електроні-всім» — це-

І Іри

І вчинил-на правил-фірма «До-фінансувал-народні зм-ших гімнас-світу. а й-щоб вони-глядачів.

У Палац-крім змага-сучасної ес-русєва, Ян-Сергія Пе-кроликів».бителів ху-ки і сюрпр-Черший-який за но-квитків буд-та відеоапа-

Весні зійшла ого зоря

чатку бе-
шанову-
країнина,
у «Черво-
ного ком.
мира Іва-
напривес-
на.
шанування
ни. Митці
привез-
гогли гля.
роботу —

«Володимир Івасюк. Ме-
лодія». Авторі фільму прав-
диво, без зайвих прикрас во-
кресили на екрані образ та-
лановитого композитора, аро-
дили спробу з'ясувати при-
чини його загадкової загибе-
лі.
У кінострічці використано
багато документального ма-
теріалу, зокрема й мало-
відомого. І, звичайно, «ро-
бити» у ній «погоду» не-

повторна Івасюкова музика.
Ця робота, безумовно, є твор-
чим досягненням авторського
колективу: сценаристів Ми-
хайла Івасюка (батько компо-
зитора) і Тараса Унгуряна,
режисера Олександра Бала-
гури, оператора Андрія Ону-
френка.

Після прем'єри виступили
друзі Володимира Івасюка,
знову очили «Червона ру-
та» у виконанні популярних
артистів Назарія Яремчука
та Павла Дворського.

Культурологічне товари-
ство «Оберіг» назвало лауреа-
та заснованою ним премії
імені Володимира Івасюка.
Почесну відзнаку одержала
вдова виконавця старовин-
них буковинських народних
пісень Рахля Руснак.

Василь БАБУХ,
власний кореспондент
«Голосу України».
Чернівецька область.

ІНА СВОБОДИ СЛОВА?

живає останні дні — та-
к спільного засідання ви-
їзду журналістських органі-
зацій міських, міськрайон-
ет. Грабіжницькі ціни на
уму його дефіциту, ніким
учування плати за до-
дання і опалення при-
грію, поліграфічні послуги
ктивним випуск більшості
видань.
на з'їзді журналістів Ук-
но на надія на поліпшення
оді всі, що допоможуть
шилися словами. Не випи-
тайковий комітет. Редак-
саме вони створили
ж, що своя сорочка та-
ж в одностороннє прий-
Президента, Верховної
трів і спілки журналістів
журналісти заявили про
няння від штейнбюхерсь-
го страйкомів і створен-
ного комітету. Серед ви-
помірних апетитів зв'яз-
дакцій від податку на
пробукти, від внесків до

Григорій ГРИНЬ.
Івана ТИТАРЕНКА.

Е, ЗЕМЛЯ ВРЯТУЄ

У партіях і рухах

нувал для людей, які будуть
звільнені з роботи, створити
земельний фонд і надавати
їм ділянки під городини. За-
мість профспілок, що не за-
хищають інтересів людей,
треба в цих умовах самим
знаходити спосіб вижити.

Голова обласної організа-
ції УРП Геннадій Коженин-
ков бачить шлях до поліп-

шення життя людей в реорганіза-
ції місцевих органів
влади. Він вважає, що по-
трібно негайно провести ви-
бори до місцевих Рад народ-
них депутатів.

Підіймається також питан-
ня роздержавлення і прива-
тизації, прискорення земель-
ної реформи на селі, створен-
ня нового уряду.

Іван ДАНИЛЮК.
Волинська область.

Це ж треба!

ТІЯ ПРО МЕЖУ

міськрада. Десятки комісії
та рішення, аж до рішення
обласним, передавали
голови міськради Ю. Титова,
що його друга з родинно
Спицьких є лише приватною

справу, а закон — понад
усе, та нічого не вийшло.
Тепер конфлікт сусідів що-
до межі депутатів зажадали
розглянути на... сесії облас-
ної Ради.

**Микола
НЕЧИПОРЕНКО.**
Дніпропетровська область.

Коротко

З МИМО НАС

рячою водою житлових мі-
кродіацій Кіровоград, Олек-
сандрії, Знам'янки, Світло-
водська. Піти на цей крок
змусило те, що в теплицях
приміських колгоспів дозрі-
вають овочі й зниження тем-

пературного режиму згубить
урожай. А тим часом летять
магістральними газопровода-
ми, що пролягли через об-
ласть, мільйони кубометрів
газу, але від нього нікому
не жарко.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

ГАЗЕТА ХХІ СТОЛІТТЯ

У країнах Заходу комп'ю-
тери давно стали такою ж зви-
чною і необхідною річчю в
промисловості і побуті, як у
нас телефон. Ми безнадійно
відстали в галузі інформати-
ки. За оцінками експертів,
десь на 50—70 років. Шан-
дико надолужити відставання
допоможуть і електронно-ком-
п'ютерні газети. Перші ви-
пуски такої газети під назвою
«Все — всім» вийшли в ефір
у київському центрі комп'ю-
терної інформації Інституту
проблем рестрації інформа-
ції Академії наук України.
Про новинку розповідає на-
чальник центру Олександр
НЕСТЕРЕНКО:

— 8 лютого 1991 року
Держтелерадіо України за-
реєструвало електронно-
комп'ютерну газету «Все —
всім» як новий засіб масової
інформації. Вона передає ін-
формацію з великою швидкіс-
тю в цифровому вигляді ка-
налами телевізійного мо-
влення за допомогою телепе-
редавачів. Абоненти прийма-
ють цю інформацію через
спеціальні адаптери і запи-
сують безпосередньо в пам'ять
персональних ЕОМ. Під час
прийому інформація оброб-
ляється і відображається за
розділами і рубриками, які
цікавлять абонента. Це дає
можливість створення інди-
відуальних і колективних ба-
з даних. Кожен, хто купить у
нас спеціальні адаптери і має
свій персональний комп'ютер,
може користуватися інфор-
мацією газети «Все — всім».
Для цього кожному «перед-
платнику» присвоюється особ-
ливий код. Поки що наша
газета видає в ефір науково-
технічну і комерційну інфор-
мацію, бізнесові новини, нор-
мативно-технічну документа-
цію, рекламу. В перспективі
«Все — всім» може стати
конкурентом не лише таким
традиційним засобом масової
інформації, як газети і жур-
нали, а й телебаченню. Бо
швидкість виходу інформації
в ефір у ТВ за секунду наша
система дозволяє передати
50 сторінок тексту.

Електронна газета «Все —
всім» — це, власне, впровад-

ження в побут нової комп'ю-
терної технології, перша ста-
тиска преси майбутнього —
комп'ютерних газет.

Стати справді масовою во-
на може лише за умови ком-
п'ютеризації усіх сфер жит-
тя нашого суспільства. Для
цього необхідно; щоб персо-
нальний комп'ютер можна
було придбати так само лег-
ко, як телефон чи радіоприй-
мач. Спеціальними ж теле-
адаптерами зміг би забезпе-
чити населенню нашу центр.
Орієнтовна вартість його раз-
ом з програмним забезпече-
нням 35 тисяч карбованців.
У нас же можна і «передпла-
тити» електронну газету
«Все — всім», тобто одержати
особистий код.

Вже нині комп'ютерний
центр дає, щоб у майбут-
ньому мати доступ до зару-
біжної інформації. Невдовзі
ми уклали угоду з однією із
закордонних фірм про вста-
новлення антени супутнико-
вого зв'язку, яка дасть мож-
ливість через систему «Євро-
дарт» і отримувати інформацію
з інших країн. І виходити
у світ з нашою.

У перспективі, коли ми-
не в Україні економічна криза,
комп'ютерна преса вийде в
кожний дім. Причому абон-
енти не лише прийматимуть
інформацію, а й самі переда-
ватимуть її. Наша система
дозволяє це зробити. На-
жаль, розробка, ідея якої на-
лежить головному кореспонденту
АН України Б'ячеславу Пет-
рову, поки що залишається
поза увагою уряду України.
А тим часом системою заці-
кавився на Далекому Сході,
в Казахстані, Краснодар-
ському краї. Є пропозиції і
від зарубіжних фірм.

Колись у Києві було роз-
роблено першу електронно-
обчислювальну машину в Євро-
пі. Минув час, і сьогодні за
рівнем інформатизації суспі-
льства ми посідаємо 61 місце
в світі. Так само можемо
відстати і у впровадженні
електронної преси, якщо не
навчимося помічати розробок
і винаходів, які продовжують
науково-технічну революцію.

**Підготував
Катерина КИПРАСЬ.**

І довірилась Ірина «Довірі»

І вчинила Ірина Дерюгі-
на правильно. Бо київська
фірма «Довіра» не тільки
фінасувала престижні між-
народні змагання найсильні-
ших гімнасток з 20 країн
світу, а й потурбувалась,
щоб вони стали святом для
глядачів.

У Палаці спорту вони,
крім змагань, побачать зірок
сучасної естради Олена Ма-
русєва, Яна Арлазорова,
Сергія Пенкіна, «Братів
кроликів». Чекають на лю-
бителів художньої гімнасти-
ки і сюрпрізи.

Перший — це лотерея, у
якій за номерами віхдних
квитків буде розіграно аудіо-
та відеоапаратуру, холодиль-

ники, печ-ПВЧ, меблі і 10
грошових витратів по 5 ти-
сяч карбованців.

Другий — спеціальний
приз фірми «Довіра» і са-
мого Олега Блохіна.

Хто стане володарем цих
призів? Вудь-який любитель
художньої гімнастики. Він-то
вже знає, коли і де проходи-
тимуть змагання на Кубок
Дерюгіної. А може і при-
хильник інших видів спорту
захоче випробувати своє-
щастя? То мерщій до Пала-
цу спорту. 14 березня зма-
гання почнуться о 14 годині,
15 березня — о 16 годині, а
концерт — о 19 годині.

Сергій ЯРОСЛАВОВ.

ЗАБРАКЛО ФАНТАЗІ!

Колгосп у Нових Бро-
сківцях Сторожинець-
кого району раніше мав
назву «Ленінський шля-
хом». Однак трудянки
господарства почали ви-
магати від керівництва
змінити її, на що ті по-
годились. Правда, путя-
ці назви запропонували
не змогли. Тому ого-
лосили конкурс. Платний.
Автор кращої назви
одержить 500 карбован-
ців.

НАРОДУ — НАРОДНЕ

Колись усі національні
громади мали в Чернів-
цях свої народні дом-
и, зведені за власні кошти.
Радянська влада експро-
пріювала ці осередки
культури. І лише тепер
борги повертаються.
Одержали приміщення
румунське, польське та
єврейське культурологіч-
ні товариства. А нещодав-
но клоці від народно-
го дому вручили укра-
їнському осередкам куль-
турної спадщини Чернів-
цями мисливським ко-
муні В. Павлюк.

ПРОРОЧІЙ СЕМІНАР

вирішив провести в
Чернівцях відомий еван-
гелістський проповідник,
ясновидець українського
походження Руді Ско-
рець із США. Свої лек-
ції, присвячені туман-
нощину Біблії в світлі
проблем сьогодення, він
читатиме протягом ти-
сяця в приміщенні му-
зично-драматичного те-
атру. Вхід — безплат-
ний.

НОВИЙ ПАРТИЙНИЙ РУПОР

В обласноліграфідаві
зарестровано нову га-
зету «Голос Буковини».
Її засновник — облас-
на організація Українсь-
кої республіканської
партії. Це перша партій-
на газета в краї, що ви-
даватиметься в постра-
дянський період.

ЯКЩО ТРЕБА, ТАЙВАНЬ БЛИЗЬКО

Чернівці віддалили
представників ділових
кіп Тайваню. Відбувся ці-
кавий діалог гостей з ке-
рівниками деревооб-
робної галузі краю, який
завершився підписанням
угоди на взаємовигідне
співробітництво. Тайван-
ські бізнесмени згодили-
ся поставити в Буко-
вині прогресивне об-
ладнання, впроваджу-
вати на деревообробних
підприємствах сучасні
технології.
Василь БАБЕНКО.

ПОГОДА

13—14 березня на Ук-
раїні подекуди невели-
кий дощ і мокрий сніг,
вітер південно-західний,
17—12, подекуди пориви
15—20, у Карпатах 25—
28 метрів на секунду.
Температура вдень 3—
на крайньому півдні 10
—16 градусів тепла, вно-
чі від 1 градуса морозу
до 5 градусів тепла.

По Київській області
сьогодні аень без істот-
них опадів, вітер пів-
денно-західний, 7—12 метрів
на секунду, поривчастий.
Температура 4—9 гра-
дусів тепла.

РАЗОМ ЙТИ ШЛЯХОМ РЕФОРМ

ПРОПОНУЄ УКРАЇНСЬКИЙ СОЮЗ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ

НЕЗАЛЕЖНА Україна переживає найдраматичніший час у своїй історії. Її розбудова відбувається в складних економічних і соціальних умовах. Нависла загроза повного розвалу економіки республіки, занепад виробництва і масового безробіття. Економічна криза набула масштабів, невідомих в умовах мирного часу. Криза виробництва, за прогнозами спеціалістів, як це не важко усвідомлювати, триватиме в найближчі 1,5-2 роки. Основним руйнівним моментом подальшого падіння стане економічна дезінтеграція, в основі якої лежить криза виконавчої влади та політична нестабільність.

У цих умовах, як ніколи, потрібна консолідація зусиль усіх видів підприємств, кооперативів, комерційних банківсько-кредитних структур, акціонерних товариств. Усіх, хто створює матеріальні цінності, а не забезпечує собі безбідне життя тільки їх перепродажем.

Не може бути сумніву, у тому, що промисловці і підприємці завжди підтримували і будуть підтримувати дії, спрямовані на забезпечення нормальної господарської діяльності як умов економічної незалежності нашої держави.

За ініціативою Української асоціації промисловців, будівничих, транспорту і зв'язку «Україна» відбувся установчий з'їзд промисловців і підприємців, на якому створено Український союз промисловців і підприємців.

Його засновниками стали регіональні асоціації промисловців, будівничих, транспорту і зв'язку, громадські організації, виробничі об'єднання. Асоціація комерційних банків України, Українська фондова біржа, Спілка орендарів та підприємців України, Спілка малих підприємств України, Конфедерація підприємців України, Українська ліга підприємств з іноземним капіталом, Біржова спілка України, спілка науковців та інженерів об'єднані Україною, фонд «Київреформа», Союз економістів України, Спілка юристів України, акціонерне товариство «Реабілітація і розвиток», Республіканське акціонерне товариство «Українська біржа», корпорація «Курганпромбуд», «Укрелектор», «Укрватотранс», національна компанія «Укрспілопром» та інші.

Що має на меті створення Союзу?

Перш за все захист та реалізація у всіх громадсько-політичних сферах інтересів господарських структур, у тому числі депутатських лобі, зміцнення соціального статусу і престижу трудових колективів, господарських керівників, усіх секторів економіки. Ми за те, щоб покласти край монополізму в будь-яких його проявах, за створення ринкової інфраструктури, підготовку та перепідготовку кадрів. Маємо на меті подання всебічної допомоги керівникам промислових підприємств, підприємцям у складних умовах переходу до ринкових відносин. Забезпечення правових гарантій розвитку економіки, промисловості, вільного підприємництва, формування нового покоління підприємств, здатних ефективно працювати на внутрішньому і світовому ринках, всебічний розвиток міжнародних економічних зв'язків.

Не можемо допустити, щоб голос українських промисловців і підприємців не було чути в стінах урядових установ, а їхні інтереси посправжньому не захищалися в парламенті народними депутатами, зокрема керівниками підприємств, об'єднань та інших господарських структур. Невідкладні економічні проблеми мають вирішуватися спільно з державними органами на реальній, а не на кабінетній і політичній кон'юнктурній основі. Саме виходячи з цих позицій установчий з'їзд вирішив увійти до керівництва республіки з пропозицією заснувати постійно діючі консультації між представниками Українського союзу промисловців і підприємців та членами уряду. Всі важливі документи з питань економічних і соціальних законів, які торкаються інтересів промисловців і підприємців, повинні готуватися з їхньою участю.

На з'їзді вносилися пропозиції про необхідність створення при Президенті України громадського органу — Ради промисловців і підприємців, так само як у незалежних країнах — членах співдружності. Мабуть, варто прислухатися до такої думки і підтримати її.

Цілком зрозуміло, що наш Союз виступатиме проти прийняття законодавчих і виконавчих органів декларативних соціальних програм, не підкріплених матеріальними та фінансовими ресурсами. На підприємствах і так уже утворився катастрофічний дефіцит оборотних коштів, щучою спробою вирішити це зазваної лібералізації ціл, а тому промисловці і підприємці цілком справедливо вимагають від уряду якити термінових заходів до кредитування підприємств для поповнення дефіциту оборотних коштів.

Нашій молодій суверенній державі потрібні не декларативні основні напрями економічної політики в умовах незалежності, а комплексна багатопланова програма економічних реформ. У формуванні такої програми Союз готовий співпрацювати з урядом.

Непокоїть і те, що Закон про оподаткування доходів підприємств і організацій ставить республіканські виробничі та комерційні структури у гірше становище порівняно з колегами із сусідніх республік СНД та європейських країн. У наших сусідів розміри ставок оподаткування доходів виявилися меншими, а це означає, що іноземний капітал для розвитку України залучати буде важко.

Український союз має на меті організувати тісну взаємодію керівників державних підприємств і комерційних структур. Особливо у сфері збільшення виробництва, і в першу чергу товарів народного споживання.

Для запобігання масовому безробіттю особливу увагу необхідно приділяти якнайвиштовидному створенню робочих місць у невиробничій сфері, де у нас справжня цілина. Довготривала орієнтація нашої економіки на важку промисловість і вийськове виробництво створила додаткове лихо. Якщо в більшості розвинутих країн у сфері матеріального виробництва зайнято не більше 40 відсотків робочої сили, то в Україні в матеріальному виробництві зайнято майже 60 відсотків робітників і службовців. Вирішальне слово в такій структурній диверсифікації за приватним бізнесом, кооператорами, орендарями.

Вважаю, одним з головних наших завдань є участь Союзу у підготовці довгострокового прогнозу розвитку народного господарства України з урахуванням етапів формування ринкової економіки, здійснення економічної, економічної, правової експертизи законопроектів, рішень, нормативних актів. Мабуть, буде доцільним створити при Союзі експертний інститут.

Союз подаватиме активну допомогу своїм членам у використанні і розвитку їх науково-технічного потенціалу, матеріальних ресурсів, активізацію інноваційної діяльності у процесі переходу до ринкової економіки. Для цього необхідно

в короткий строк створити власну інформаційну базу, організувати інформаційні банки даних щодо матеріально-технічних ресурсів, науково-технічного прогресу, прогресивних технологій, виробництва нових видів продукції тощо.

Нам не обійтись без створення міжрегіональної комітету інформаційної мережі. У цьому розраховуємо на фінансову підтримку засновників Союзу.

Для методологічної та практичної допомоги підприємствам у приватизації, роздержавленні, юридичному оформленні документації, захисті господарських інтересів, консультаціях з правових питань у 1992 році при Генеральній виконавчій дирекції буде створено аудиторську фірму.

Програма передбачає всебічне забезпечення гласності діяльності Союзу. Вважаю, що за його безпосереднього сприяння необхідно створити Асоціацію дільної преси, яка об'єднувала б економічних і науково-технічних видавців, близьких до його цілей і програмних установок.

У галузі міжнародного співробітництва і довшньоекономічної діяльності Український союз промисловців і підприємців перш за все має намір розвивати і поглиблювати взаємозв'язки з науково-промисловими підприємствами зарубіжних країн, країн співдружності, якісно допомагати українським промисловцям і підприємцям у збереженні та налагодженні господарських зв'язків з партнерами за межами республіки. На мою думку, Союз має брати активну участь у діяльності щойно створеного Міжнародного конгресу промисловців і підприємців. Ми повинні відкрити політичне протистояння, займатися кожен своєю справою і насамперед створювати матеріальні цінності, а не перерозподіляти їх.

Союз сприятиме співробітництву із спілками промисловців і підприємців країн економічної, інтегрованої організації потенціалу для прискореного формування цивілізованих ринкових відносин на всій території України. Гадаю, буде доцільним організувати вибір проектів і пропозицій для встановлення ділових контактів із зарубіжними партнерами, інвесторами, у тому числі з використанням автоматизованого банку даних Всесвітнього економічного форуму. Ми повинні активно співробітничати з організацією промислового розвитку ООН (ЮНІДО), Європейською радою підприємств-членів спільнот при ЄЕС, Міжнародною організацією праці (МОП), налагодувати ділові партнерські відносини з Конфедерацією німецької промисловості, Італійською Федерацией німецької промисловості, Спільною господарською ініціативою громадян Болгарії, Чеської і Словацької промислових спілками, з партнерами на Сході та американському континенті. Ще до установчого з'їзду у нас відбулися попередні переговори з керівниками ряду промислових спільнот західних країн, і вони із задоволенням сприйняли повідомлення про створення Українського союзу промисловців і підприємців, заявив про своє бажання активно з нами співробітничати.

Хочу особливо підкреслити, що головним для себе ми вважаємо захист прав товаровиробника. І будемо на цьому твердо стояти.

Мені глибоко зрозумілий той психологічний дискомфорт, який відчувають сьогодні багато керівників промислових підприємств і наукових організацій, котрі потрапили під удар радикальних реформ. Іншого важко було чекати, особливо щодо абсолютної більшості керівників, які формувалися в умовах планової системи господарювання. Та хочеться вірити, що керівники підприємств та інститутів, кожен, зрозуміло, самостійно — то — що раніше, то пізніше, — зуміють прилаштуватися до вимог ринкової економіки. Але все ж таки, на мою думку, необхідно, щоб уряд України і Український союз промисловців і підприємців разом подумали над проблемами, які викликають негативну оцінку господарників.

У завтрашньому дні не впевнена більшість населення України. Люди налякані реформою, оскільки вона несе для них підвищення ціл для споживача, зростання податкового гніту для виробничника, збубнення для пенсіонерів та бідних верств населення. Очікуваний реформ створює гірше напруженість у суспільстві.

Звертаюся до промисловців і підприємців України з проханням поновити ряди нашого Українського союзу, щоб усім разом здійснювати розбудову незалежної Української держави та її основи — економіки.

Василь СВТУХОВ,
член Президії Верховної Ради України,
президент Українського союзу промисловців і підприємців.

Сильний говорено про за-
провадження в Україні власних грошей! На виготовлення їх, казуть, державні мужи, потрібно затратити мільйони доларів. Може, що й так, але я хотів би запропонувати читачам «Голосу України» невеличкі «грошові» дослідження. «Валюту», виявляється, друкували на Рівненській нафті. У селі Великий Житин, де народився Президент України Леонід Кравчук. А ми кажемо — снадійсті.

Одного разу на адресу Рівненського Товариства української мови імені Тараса Шевченка «Просвіта» надійшов черговий вантаж з Київської літератури, випущеною в українській даспорі. І ось, гортаючи одну з книг, голова товариства Б. Степанішин знайшов оригінальну упаковку, в якій побачив незвичайну банкноту.

Подробиці

ВОЛИНСЬКІ ГРОШІ

Отож і в руках у мене — незвичайні гроші. Ми, працівники музею, у фондах якого є тисячі різних монет і банкнот багатьох країн, вперше розглядаємо гроші, які було випущено у нашому місті понад 70 років тому. Банкноту темного-коричневого кольору. Формату трохи більшого від наших десятикарбованцевих банкнот. На лівій стороні в центрі — в обрамленні пальмових та лаврових гілочок — старовинний герб міста Рівного: брама з трьома в'їздами. Над зображенням брами невеличкий формат старовинний герб Волині (чотирираменний хрест).

З обох боків герба напис українською мовою: «Рівненське повітве земство на Волині». У центрі — напис: «10 карбованців. Розмінний грошовий білет». На банкноті — підпис голови народної управи та бухгалтера.

На звороті у кожному з чотирьох кутків — цифри «10». Зверху абрєватура РПЗ (Рівненське повітве земство). У центрі під цією абрєватурою в овалі: «Забезпечують всім майном земства. Фальшування карається законом».

І тут згадалися матеріали, знайдені нами у виданнях української даспори.

Виявляється, що в ті страшний роки, коли в Рівному випускали не лише повітве земство. Так, кооператив дрібних торговців випустив в обіг розписки, які замінювали гроші. Розписка — звичайний тонкий папір з підписами голови і двох членів правління, скріпленими круглою печаткою. З правого боку напис: «Кооператив мелко торговцев г. Ровно». Розмір банкноти — 100х70 мм.

А Рівненська міська управа у 1917—1920 роках випускала квітчасті вартістю одні і три карбованці, написи на яких були зроблені російською мовою, три і чотири карбованці — українською, 10 карбованців — українською та російською мовами.

Але власні гроші в 1917—1920 роках мало не лише Рівненська міська управа. І в інших регіонах та містах України гроші в цей час випускали: «Донбас» Слєбожанщина — по 8 міст. Сєверщина — 6, Полтавщина — 6, Херсонщина — 5 міст. Київщина — 3 міста. Таврія — 2 міста, Галичина — 7 міст.

Місцеві гроші випускалися в губернії України через нестачу державних грошей і для того, щоб замінити російські карбованці (царські та республіканські).

Гурій БУХАЛО,
працівник Рівненського краєзнавчого музею.

ЦІНИ ТА БЕЗРОБІТТЯ

Вивчаючи ставлення віниччан до ряду актуальних економічних і соціальних проблем, соціологічне бюро Інформцентру «Резонанс» провело 11—12 лютого 1992 року телефонне опитування 405 жителів міста.

Оцінюючи практичні результати дії вільних цін протягом січня, майже половина респондентів (47 відсотків) відзначила, що лібералізація цін не тільки не сприяла поліпшенню економічної ситуації в Україні, а швидше, погіршувала її. Лише 28 відсотків учасників опитування вбачають позитивний зв'язок між лібералізацією цін та виходом України з економічної кризи. Найкритичніше оцінюють ці результати респонденти середнього віку, службовці. Четверть опитуваних вгадала одностайно визначити своє ставлення до лібералізації цін.

Негативна оцінка зростання цін обумовлена, судячи з мотивації, явним дисбалансом між можливістю держави (чи струк-

тур, що виступають від її імені) монополією підвищувати ціни й неможливістю законним шляхом заробити необхідні для нормального життя кошти в переважній більшості учасників опитування. Доки цей дисбаланс зберігатиметься, важко чекати від людей позитивного ставлення до будь-яких реформ цін.

Кількість опитуваних, що побоюються втратити роботу (34 відсотки), і тих, хто її вже втратив (2 відсотки), перевищує кількість тих, хто не побоюється її втрати (34 відсотки). Якщо серед молоді це співвідношення 38 і 50 відсотків, то люди середнього віку гостріше відчувають цю небезпеку (50 і 42 відсотки). Особливо побоюються залишитися без роботи робітники (57 і 37 відсотків).

Близько половини учасників опитування, які працюють, бояться втратити роботу, або вже її втратили, що об'єктивно

становить висхідну базу для швидкого зростання проявів соціального невдоволення серед віниччан.

Для порівняння наведемо дані експрес-опитування, проведеного ВЦВГД 4—5 січня 1992 року в тринадцяти містах Росії:

побоюються безробіття — 30 відсотків,
уже безробітні — 2 відсотки, не бояться безробіття — 40 відсотків,
не працюють (за віком) — 23 відсотки, вгадувати відповіді — 5 відсотків.

Судячи з результатів відповідей на одне із запитань інтерв'ю, лише в половині респондентів (48 відсотків) вистачить запасів продуктів на місяць і більше, а в іншій половині (47 відсотків) таких запасів лишилося менш ніж на місяць.

Кожна з досліджених проблем (підвищення цін, безробіття, продовольча проблема) може привести до зростання соціального невдоволення серед віниччан, тим паче, коли відзначена їх сукупна дія. Необхідно рішуче змінити соціальну політику й підвищити її ефективність.

Олександр КОРОТИН.

Мал. О. ХАВРИЧ.

ОПИТУВАННЯ НА КОЛЕСАХ

Це дослідження на замовлення «Голосу України» провів Соціально-психологічний інститут під керівництвом Анатолія Крюкова, донецького соціолога.

Опитування проходило 5—6 лютого в електропідстанціях обласного значення, що дало можливість опитати населення практично всіх регіонів Донецьчини.

ЧИ СХВАЛЮЄТЕ ВИ РІШЕННЯ УРАДУ УКРАЇНИ ЩОДО ВВЕДЕННЯ КУПОНІВ БАГАТОРАЗОВОГО КОРИСТУВАННЯ?

схвалюю — 52,9 відсотка
не схвалюю — 41,8 відсотка
важко відповісти — 3,4 відсотка.

ЧИ ПІДТРИМУЄТЕ ВИ ВВЕДЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ВАЛЮТИ УКРАЇНИ?

підтримую — 62 відсотки
не підтримую — 31 відсоток
важко відповісти — 6,9 відсотка.

ЯК, НА ВАШУ ДУМКУ, ЗМІНИТЬСЯ ЕКОНОМІЧНА СИТУАЦІЯ В УКРАЇНІ НА КІНЕЦЬ 1992 РОКУ?

погіршає — 45,6 відсотка
покриває — 24 відсотки
лишиться без змін — 26 відсотків.

ХТО, НА ВАШУ ДУМКУ, ВИНЕН У ЗАГОСТРЕННІ СТОСУНКІВ МІЖ УКРАЇНОЮ І РОСІЄЮ?

керівництво України — 10 відсотки
керівництво Росії — 23 відсотки
однаковою мірою керівництво України і Росії — 59 відсотків

важко відповісти — 7 відсотків.

НАЗВИТЬ ЗАВДАННЯ, ВИРІШЕННЯ ЯКИХ ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ МАЄ ПРИДІЛИТИ ОСОБЛИВУ УВАГУ В ПЕРШОМУ ПІВРІЧЧІ 1992 РОКУ?

зміна системи місцевого самоврядування — 69,3 відсотка
змінення економічних зв'язків з колишніми республіками СРСР — 54,3 відсотка
приватизація промислових підприємств, сільського господарства, торгівлі — 52,3 відсотка
введення власної валюти — 38,7 відсотка
встановлення дипломатичних відносин із зарубіжними країнами — 33 відсотки
створення національної армії — 14,6 відсотка.

ЯКА ДУМКА СКЛАЛАСЯ У ВАС СЬОГОДНІ ЩОДО РОБОТИ ВЕРХОВОЇ РАДИ УКРАЇНИ?

позитивна — 17,2 відсотка
негативна — 56 відсотків
важко відповісти — 25,7 відсотка.

ЯКА ДУМКА СКЛАЛАСЯ У ВАС ЩОДО РОБОТИ КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ?

позитивна — 11 відсотків
негативна — 57 відсотків
важко відповісти — 30 відсотків.

ЯКІ ПРОБЛЕМИ ВАС ХВИЛЮЮТЬ НАЙБІЛЬШЕ?

підвищення цін — 65 відсотків
погане постачання продуктами харчування — 56 відсотків

зростання злочинності — 49 відсотків
конфронтація між Україною і Росією — 41 відсоток
відсутність промислових товарів першої необхідності — 40 відсотків

можливість стати безробітним — 30 відсотків
міжнародні відносини — 27 відсотків
робота транспорту — 26 відсотків
житлові умови — 22 відсотки
загроза незалежності України — 16 відсотків.

ЯКИМ, НА ВАШУ ДУМКУ, ПОВИНЕН БУТИ СТАТУС ДОНЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ?

область у складі України — 58 відсотків
область у складі Росії — 4 відсотки
автономія у складі України — 16 відсотків
автономія у складі Росії — 2 відсотки
важко відповісти — 12 відсотків.

Анатолій КРЮКОВ.

Донецьк.

ЩО ДУМАЮТЬ ПРО ВОЖДІВ?

26 відсотків жителів Дніпропетровська сприйняли відставку Президента колишнього СРСР як остаточний розвал держави, 22 відсотки зітхнули з полегшення («накешті, з політичної ареною зійшов великий дмаго»; 20 відсотків вважають, що пішов великий реформатор, який після гідне місце серед великих політиків століття; 11 відсотків з тугю згадали Брежнєва і той час, коли, незважаючи на застій, у магазинах були продукти і товари; 16 відсотків розцінили відставку Горбачова як зраду завоювань соціалізму і комуністичної ідеології; 6 відсотків цікавилися питанням, яку пенсію та інші пільги дадуть екс-Президенту; 5 відсотків сприйняли відставку Михайла Сергієвича як мудрий політичний хід, який дасть йому можливість повернути президентське крісло.

Як бачимо, думки щодо іденту Горбачова не тільки поларні, а і часом не примиренні. Найкатегоричніше висловлювалися комуністи, в очі яких ген. сен став іудею, що зрадив велику ідею. Магнетизм, що випромінював Президент СРСР, спростовуючи традиційне уявлення про вождів-виставників, що й досі має велику силу тимчасово. Про це свідчить розподіл оцінок учасників анкетування, які проранжирували десять політичних діячів, прізвиська яких було підібрано намаки.

Як з'ясувалося, найбільш популярністю користувалися Володимир Ілліч Ленін — він зібрав 67 відсотків «голосів», другу сходинку рейтингової піраміди посів колишній Президент Михайло Горбачов (51 відсоток), третю — Юрій Андропов — 41 відсоток «голосів» із 190 можливих. Інші політичні діячі зібрили меншій «урожай». Так, міністр Імператорської Росії Петро Століпін має 36 відсотків прихильників, «хрещений батько» застою Леонід Брежнєв і Голова Центральної Ради України Михайло Грушевський — по 16 відсотків, останній

російський імператор Микола Другий — 14 відсотків, колишній заступник Генерального секретаря ЦК КПРС Володимир Ізюков — 2 відсотка.

Які ж емоції викликала відставка Президента СРСР Михайла Горбачова у респондентів? Із загальною її зустріли 23 відсотки опитаних, з радістю — 16, з байдужістю — 18, з тугою — 9, з тривогою — 15, з гнівом — 13, 6 — не змогли визначитися. Майорити та менорити настроїв жителів Дніпропетровська майже збалансовані, а це свідчить про те, що анкіда у відставку екс-Президента не викликала у свідомості простого народу ні надмірної радості, ні надмірної туги, для них це виглядало буденною справою.

Цікаво, взаємно, порівняти наші дані з даними, одержаними Всесоюзним центром вивчення громадської думки, який опитав 2040 москвичів. Як свідчать результати цього дослідження, з малодією сприйняли відставку Горбачова 38 від-

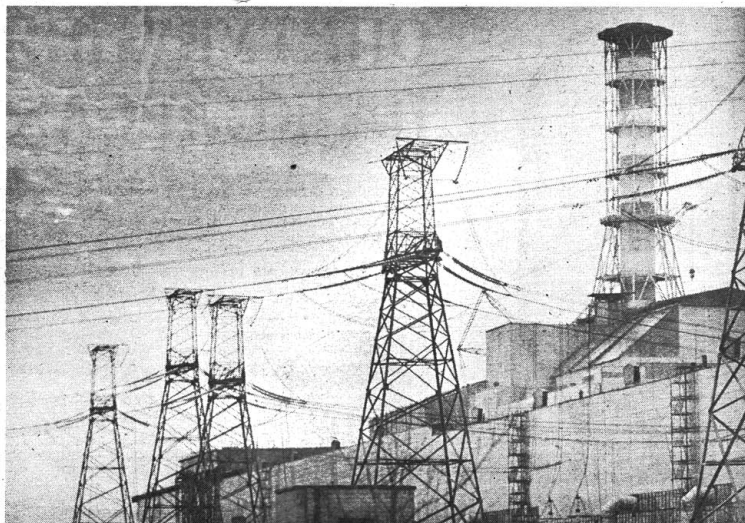
сотків опитаних, з байдужістю — 29, з радістю — 24 і 9 відсотків не змогли відповісти на це запитання. Причому третина учасників московського опитування вважає, що Борис Єльцин як глава держави вийнявся кращим керівником, ніж Михайло Горбачов, стільки ж — зрівняли шанси на успіх обох політиків.

Час, на нашу думку, вшанувати кожного політика по їх справах, тому не будемо поспішати з категоричними навішуваннями «ярликів».

В'ячеслав БЕЛЕНЬКИЙ, генеральний директор науково-виробничого малого підприємства «Дніпропетровський фонд соціального моніторингу».

Сторінку підготувала
Інеса ЛАНОВСЬКА.

Недавно в «саркофазі» працювала комісія Держатомнагляду України. Про результати перевірки об'єкта «Укриття» розповідає голова цієї комісії держатомінспектор В. ЧЕБ-РОВ.

— Вікторе Дмитровичу, чим викликана перевірка «саркофага»?

— Не секрет, що «начинка» «саркофага» дуже небезпечна. Але саме ця перевірка викликана не ЧП, а планом нашої роботи. Нам треба також докладніше знати стан цього об'єкта. Крім того, оголошено міжнародний

реєнція критичних мас. Досі остаточно невідомо, наскільки глибоко розвиватимуться ці процеси. Через це вважають «саркофаз» ядернонебезпечним на тривалий час не можна.

Радіаційну безпеку можна гарантувати лише тоді, коли буде забезпечено утримання пилу. Для цього передбаче-

Саркофаз

І ЗНОВУ — НЕБЕЗПЕКА?

конкурс проектів щодо його майбутнього, розробляються плани будівництва, висуваються різні пропозиції, і все це обов'язково має погоджуватися з нами.

— Що саме цікавило Держатомнагляд на колишньому четвертому блоці ЧАЕС?

— Ми хотіли оцінити роботи, що вже проведені, оцінити якість технічного обслуговування контролюючих і захисних систем об'єкта, визначити його нинішній стан, можливо, передбачити подальші дії.

Серед членів комісії були фахівці з електричних систем, вимірювальної апаратури, обслуговування техніки, вентиляції, будівництва, а також ядерної і радіаційної безпеки.

— Які ж результати перевірки?

— Склалися враження, що приблизно з кінця 1990 року в роботах у об'єкті «Укриття» почався застій. Самі тоді встановили, що об'єкт є глибоко підкритичним, тобто вибуху не буде. Але сьогодні рештки ядерного палива перетворюються на порошок, іде виділення паливних часток, які за певних умов можуть збиратися до купи. Тобто принципово не виключено утворення критичного мас і виникнення ланцюгової реакції.

Крім того, через щільні в стінах та даху на паливо потрапляє вода. Це призводить до його вимивання і, знов-таки, робить можливим утво-

на спеціальна система. Але в січні цього року, коли добили викиди перевищують норму, персонал чомусь не умікнув її, хоча повинен був це зробити. Збільшення викидів сталося, як гадають експлуатаційники, через неkontrolюване переміщення окремих будівельних чи конструкційних уламків. До речі, майже третину приміщень колишнього енергоблока ще не обстежено. А в минулому році виведено з роботи систему контролю за станом будівельних конструкцій. Зроблено це без погодження з органами нагляду.

Останнім часом спеціалісти говорять про будівництво ще одного герметичного укриття, яке запобігатиме викидам радіонуклідів у будівельних випадках. Але «Укриття-2» теж не гарантує довготривалої безпеки, оскільки новий «саркофаз» на процесі в ядерному паливі майже не впливатиме...

«Тупцювання на місці» з кінця 1990 року можна пояснити тим, що немає концепції подальших робіт на об'єкті, а вона конче потрібна.

— Чим же тоді займається підприємство «Об'єкт «Укриття»?

— Це підприємство нині саме формується і персоналом укомплектоване лише на 50 відсотків. Поки що воно займається організаційним

супроводженням будівельних робіт. Самі ж роботи з поглинання радіоактивних експериментів при Інституті атомної енергії імені І. Курча, това.

— Серед працівників Комплексної експедиції побутує думка, що їм заважає працювати підпорядкованість НВО «Чорнобильська АЕС». На початку січня буряльники, які працювали в «саркофазі» на підграді у Комплексної експедиції, з сутю виробничих причин буквально побіглих з працівниками «Укриття»...

— Про цей випадок мені невідомо. А об'єкт «Укриття» справді входить до складу НВО «Чорнобильська АЕС», через яке здійснюється його фінансування.

Але якщо «Об'єкту «Укриття» й надати фінансову незалежність, то до великих змін на краще це не приведе. Будь-яке окреме підприємство не в змозі розв'язати проблему зруйнованого енергоблока. А без державної програми, без відповідного державного органу неможливо об'єднати зусилля багатьох міністерств, відомств та підприємств України.

Сьогодні функції Комплексної експедиції збирається взяти на себе Академія наук України. Але не варто, гадаю, відмовлятися і від можливостей колишніх інститутів — наукового керівництва, головного проєктуанта та головного конструктора. Взагалі не тільки в наші часи співпрацювати з іншими країнами, які мають відповідний досвід. Але передусім, не слід розривати зв'язки з тією ж Росією.

— Та поки що ніхто не казав, що «саркофаз» був, є і буде російським...

— Так, але вважаю, що Росія має певний борг перед Україною. Крім того, в «саркофазі» відпрацьовують технології, що можуть бути застосовані при аваріях на будь-яких шкідливих виробництвах.

— Якого ж висновку дійшла комісія?

— Ті заходи, що були вжиті для безпеки об'єкта «Укриття», визано недостатніми. Сьогодні існує вірогідність радіаційних аварій, а доки на колишньому 4-му енергоблоці залишаються рештки ядерного палива, його треба визнати як ядернонебезпечний.

Комісія вимагатиме усунення всіх недоробок, які виявлено під час перевірки. По-перше, мають чітко працювати всі системи контролю. По-друге, треба навести порядок у документах. Досі немає проєкту «Укриття», який би відповідав правилам безпеки для атомних об'єктів.

І дуже багато там «тимчасового». Кажуть, що об'єкт «Укриття» нетрадиційний, унікальний, тому для нього не існує нормативних документів. З будь-якого приводу розробляють тимчасові правила. Але, гадаю, унікальність об'єкта сьогодні це й у тому, що за п'ять з лишком років правила для нього так і не розробили. Більш того, безпека в атомній енергетиці існують, і після відповідного доопрацювання її можна було б застосувати й для «Укриття».

Розмову вів
Олексій БРЕУС,
спеціальний кореспондент
«Голосу України».
Київ.

Фото Олександра
КЛИМЕНКА.

Мінприроди повідомляє

БЕЗ ОЧИЩЕННЯ

У Розділній Одеської області наприкінці лютого виявлено з ляду міської очисної споруди. Сталося це через скидання з бази будівельного тресту конденсату, який містив п'ять тонн мазу. Тепер щодня понад 1,2 тисячі кубічних метрів неочищеної міської стічної води забруднює і навколишні землі і підземні води.

Прокуратура веде розслідування.

ПЛЯМИ НА ВОДІ

Першого березня в Кремені Тернопільської області на базі райгоспостачу, яка, до речі, не має дозволу на експлуатацію від природоохоронних органів, через тріщину в цистерні вилилося 13,7 кубометра дизельного палива. З ґрунту воно потрапило в зливову каналізацію і далі — в річку Іква. Плями плями дісталися до Млинівського водосховища, що в Рівненській області, а сьогодні вже й до річки Стир у Волинській. За попередніми даними, у воду потрапило понад три тони палива.

Дієву позицію Кременецького міськвиконкому, який вчасно не зміг жодних заходів для усунення наслідків аварії. Тільки після втручання органів охорони природи Тернопільської і Рівненської областей почалися роботи по запобіганню подальшому поширенню забруднення.

До розслідування аварії приєдналася і природоохоронна прокуратура Рівненської області.

ЗНИЩЕНО ВСЕ ЖИВЕ

Інспектори Державного управління охорони навколишнього природного середовища Одеської області третього березня виявили, що пропало дамбу гнохосвища комплексу з вирощування великої рогатої худоби в колосії «Прогрес» Котовського району. Брудні стічні води (гноївка) потрапили в річку Куяльник. Якщо врахувати, що ще з грудня минулого року через скидання брудних стічних вод з Котовська в цій річці спостерігають масову загибель риби, то тепер у ній, мабуть, знищено все живе.

Природоохоронні органи ведуть розслідування.

ЗАБРУДНЕНО ПЛЯЖ

Днями Здобуванський цементно-шиферний комбінат скинув у річку Уст білизня тонну нафтопродуктів. Забруднення дійшло до Басилукського озера в Рівному, на березі якого розташована міська зона відпочинку.

Після встановлення винних з них буде стягнуто відшкодування за заподіяні збитки.

Анатолій ПАВЛУК,
начальник управління державного екологічного контролю Мінприроди України.

З кінця 1990 року в роботах у «саркофага» почався застій — тоді встановили, що вибуху не буде. І заспокоїлись...

Два місяці тому радіаційні викиди з об'єкта «Укриття» кілька днів перевищували норму. Сталося це, як гадають, через переміщення уламків в небезпечних приміщеннях.

...Тільки після створення державного органу, який координуватиме аудиту багатьох міністерств і відомств у здійсненні державної програми, якої досі немає, можна сподіватися на краще.

ШКОЛА НА «ВІТЦІ»

Хто в Донецьку не знає або принаймні не чув про мікрорайон на перехресті доріг мільйонного міста, який називають тут просто і водночас з повагою — Вітків. Насамперед з повагою до історії свого краю — саме тут колись височили сиві терикони відомої чарівної Донбас шахти «Віт-Глибока».

Саме тут три роки тому, по-

при всілякі перепони було відкрито-відновлено першу на Донеччині україномовну школу № 65. Важка то була справа — відродження національного духу. Нелегке й сьогодні в цьому пераїстка-проліска, що прокинулася крізь зашкарублену ниву байдужості й нігілізму.

— Коли б не допомога діаспори, — зізнавався з гіркою директор школи Леонід

Громовий. — Ми, напевне, вже давно матеріально зачахли...

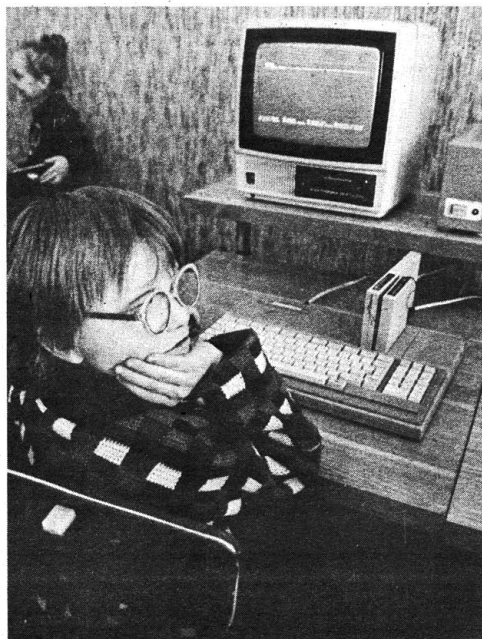
На щастя, не духовно, це, мабуть, єдина істина, якою сьогодні може себе тішити українське освітанство Донецька. Судить самі: вже нині до єдиної Донецької україномовної школи надійшло лише в перші класи близько 400 заяв з бажанням навчатися рідною мовою (при наявності 36 місць). Однак місцева влада, як і раніше, зовсім не зважає ні на збеге приміщення «крайку науки», ні на його матеріальну скруту, ні на благородні наміри мешканців Донецька.

І все ж перша українська школа так званої доби перебудови живе. На чорній від вугільного пилу «Вітці», на обморожений великодержавним шовінізмом гілці національної гідності вже другу весну подитачому найвно і прекрасно розпускає свої бруньки Донецька школа № 65.

Вірю, в Донбасі — таким неприкаяним, Авелів більше, ніж зрадників-каїнів, Та не ламають підступні негоди школу на «Вітці» могого народу.

Юрій ДОПЕНКО,
власний кореспондент
«Голосу України».

Фото Сергія
КОВАЛЬЧУКА.

Представляємо дипломатів України

В ООН ми не перший день, але...

Наш співрозмовник — постійний представник України при Організації Об'єднаних Націй Віктор БАТЮК.

Із досві «Голосу України»

Народився 15 березня 1939 року в селі Мостова Сєвєродонецької області. Членом зазначив на Сумщині. З 1956 по 1962 рік навчався в Московському інституті міжнародних відносин. — робота на дипломатичних посадах в МЗС України. З 1968 по 1973 рік — у Постійному представництві України при ООН. Після повернення з Нью-Йорка обіймає посади помічника міністра, генерального секретаря МЗС. З 1978 по 1984 — посеред України при адміністрації ООН та інших міжнародних організацій у Женеві. До останнього призначення працював начальником відділу міжнародних організацій, членом колегії МЗС України.

Брав участь майже у двадцяти сесіях Генеральної Асамблеї ООН.

Одружений, має трьох дітей.

— Якими ви бачаєте свої завдання на цій посаді?

Нині характер роботи ООН значно змінився. Пропадає так звана театральність, красномовство, які перешкоджають у повсякденній праці. Це значною мірою впливає на характер роботи нашого постійного представництва. З моїм новим призначенням революційних змін у стратегії України в ООН не передбачається. Ми продовжуємо використовувати цю міжнародну організацію для випиння незалежності й безпеки української держави. Сьогодні наша політика там позбавлена ідеологічного забарвлення і спрямована на відстоювання інтересів України у випадку конфліктних ситуацій як у міжсвітовому, так і в світовому масштабах.

— Чи існують проблеми у цьому напрямку?

Не так політичні, як економічні в самій ООН. Ми хочемо мати окреме приміщення для роботи. Адже ми досі працюємо в будівлі, в якій розмістилися представництва країн СНД. Розглядається пропозиція перенести наше представництво до приміщення Українського інституту Америки в культурно-туристичному центрі нашої диспосиції у Нью-Йорку.

Наша місія докладає також значних зусиль для відкриття посольства України в США. За відсутності коштів, розглядається можливість бартерного обміну приміщеннями дипломатичних місць у Києві й Вашингтоні. Такий варіант вигідний для держави, але неприпустимий для міжсвітового (якщо держава не відшкодує йому вартість приміщення), бачається найреальнішим, коли перша не в змозі фінансувати повною мірою дипломатичні представництва. Одночасно ведеться активна робота щодо відкриття наших дипломатичних місць в Оттаві, Бонні, Парижі, Відні, а також у державах СНД. За та-

ких умов, як видно, посольства не можуть повністю покладатися на державність і вимушені допомагати собі за рахунок, наприклад, консульських відділів.

Важливим фактором виходу України у світовий дипломатичний простір є також підготовка кадрів. На сьогодні нам бракує кваліфікованих дипломатів. І це стосується не тільки зарубіжних місій, але й насамперед нашої МЗС. Вона просто фізично не в змозі плідно працювати за умови такого навантаження, що постійно зростає.

Отже організаційні проблеми стоять на шляху здійснення нашої політики за кордоном. І розв'язувати їх потрібно негайно.

— Засели повністю чутками, що вас обрано членом Спілки письменників України...

— Це так. Ще в 1971 році виїхавши моєю першою й останньою збіркою поезій. Але до Спілки мене прийняли в основному як перекладача. Знаю бєлоруську, англійську, французьку та польську мови. Багато перекладав Гандранта Тару, 3 англійською — Хрещеного «батька» Маріо Пізо. «Корабель блазнів» Катрін Еннорет, новели Дієс К. Оутс, повісті тощо.

Маю декілька задумок на майбутнє. Зокрема, для відпочинку зайнятися малюванням і почати, напевно, писати щоденник. Хочу відтворити генеалогічне дерево своєї родини. Люблю грати в шахи. Найвище досягнення — у 1972 році в ООН на сеансі одночасної гри Карпова (тоді чемпіона світу серед студентів) з тринадцятьма суперниками, я зіграв унічию, решта — програв. Мрію про все це, але боюся, що не вистачить часу, бо роботи дуже багато.

— Дякую за розмову.

Інтерв'ю провів
Артем ПРОХОРЕНКО.

Гості з діаспори

УКЛАДЕНО ДОГОВІР

Нещодавно Товариство зв'язків з українцями за межами України відвідала Ана Ратуська, президент туристичної фірми «Алгоритм» з канадського міста Вінніпега. Міжцією фірмою й товариством «Україна» укладено договір про приїзд до нашої держави великого англо-американського ансамблю «Орландо», який даватиме концерти 15-29 липня в місті Львів та Івано-Франківську. Разом із ансамблем «Орландо» виступитимуть також митці з України.

— Які ваші враження від перебування в Україні? — з таким запитанням я звернувся до пані Ратуськи.

— Це моя третя поїздка на землю предків. Але теперішній приїзд в незалежну Україну особливий. Сьогодні вже не відчувається того тиску, що було в 1972 році, коли я була у Львові, коли Верховна Рада прийняла малий герб України. Тиску. Це дуже важливо, і, думаю, не лише мені, а й усім українцям світу.

Іван БАБЕНКО.

Відтепер по Москві поховалися тривожний поголос: під прапор сплячого в Бозі СРСР знов збираються колашні...

Дійсно, 17 березня у Москві созані експарламенту планували провести надзвичайний з'їзд, щоб на території колишнього СРСР поновити який не колишній, то близький до нього «порядок». Подейкують, що на високі пости вони хочуть повернути Анатолія Лук'янова з «Матросської тишини» і Миколу Ярикова.

Голова російського парламенту Руслан Хасбулатов на засіданні Президії заявив, що намічена акція стабільності у суспільстві не достатня. Навпаки, лише посилення політичного напруження.

Як мені повідомили, в оргкомітеті з'їзду, бачання вжити в ньому участь нібито вивели більше тисячі депутатів колишнього СРСР. До того ж у ці дні оргкомітет «не друмає» — розсилає додаткові запрошення, ведеться робота серед виборців.

Особлива надія покладається на «вічех», яке має відбутися на Манежній площі ввечері 17 березня і де, за прогнозами організаторів,

МИШАЧЕ ВОВТУЗІННЯ

збереться 150 тисяч москвичів.

Перед ними виступлять колишні і розкажуть про перший день роботи з'їзду. За задумом організаторів, бурхлива реакція натовпу має справити психологічний вплив на російський парламент і московську мерію, ті «похитнутися» й підуть на поступки. А там глянеш — недалеко й до повернення до колишніх часів з усіма наслідками, що звидси випливають, єдиним центром і армією, тоталітарним режимом правління.

Але це, так би мовити, надії. Експерти ж вважають, що вірогідність успіху акції дорівнює нулю. Ще не ясно, де зберуться «борці за Союз»: мерія категорично відмовилася надати їм Кремльський Палац з'їзду. Зрозуміло, на Манежі можна буде зібрати кілька десятків тисяч москвичів, незадоволені політикою російського керівництва. Однак і цей за-

хід може злізтисся. Адже дозволу на проведення мітингу немає. Тому мілліцейські кордони напевне заблокують підступи до площі.

Нарешті, найголовніше. Конкретні рішення, резолюції можуть прийняти лише ті структури, які володіють реальною владою, тобто парламенти колишніх республік Союзу, а тепер — незалежних держав. Тільки вони виражають волю своїх народів. Повертатися під ярмо центру ніхто не збирається.

Ось чому скупкування членів оргкомітету нагадують швидше мишаче вовтузіння. Шуму від з'їзду буде б то, користі мало. Єдине, що турбує: над Кремлем підіймаються тіні з минулого. Прима протидія владі 17 березня може викликати масове кровопролиття ні в чому не винних людей.

Володимир БАБЕНКО.
Москва.

Власкорми повідомляють

Алма-Ата

ЩЕ ОДНІ НОРМИ

У Кабінеті міністрів Казахстану прийнято постанову про реалізацію Указу Президента Назарбаєва про забезпечення народного господарства республіки наявними грошима.

Згідно з цим документом тепер всі розрахунки населення за товари й послуги вартістю 3 тисячі карбованців і вище робитимуться тільки по чекам Общадного банку та інших комерційних банків республіки. З порушення норми статтяється штраф у розмірі 25 відсотків місячної посадової плати. Можливе й застосування за цю провину з посадів.

У постанові говориться, що розрахунки з населенням за реалізовані через комерційні й кооперативні магазини товари вартістю вище за 5 тисяч карбованців здійснюються шляхом зарахування коштів з внесків громадян у будь-який комерційний чи общадний за місцем проживання. Серед розпоряджень є й таке: не приймати грошові перекази й чеків в сумі вище 2 тисяч карбованців з-за меж республіки. Це розпорядження не стосується переказів для громадян, які перебувають на постійне місце проживання у Казахстані.

Як би не запуталися в цих нормах.

Тетяна КОСТІНА.

Вільнюс

ПЕРШ ЗА ВСЕ — КОНСТИТУЦІЯ

Після того, як «Сюдисіс» зібрав 360 тисяч підписів, необхідних для проведення референдуму про введення Конституції президента в Литві, ця тема стала однією з найпопулярніших у засобах масової інформації.

В тому, що республіка обиратиме Президента, мало хто сумнівається. Але дієрні основних політичних партій вивисилися за те, щоб на першому етапі прийняти Конституцію. В основному Закон республіки будуть окреслені повноваження Президента, і тоді можна буде розпочинати вибори. Як не дивно, з цим погоджуються як радикали, так і помірковані.

Микола СТАНОВИЧ.

Бішкек

БЕРЕ ПІД ОГІКУ

Підписанням документів про співробітництво у сфері освіти й культури, про безкоштовний поїздок одиниць делегатів Туреччини у Киргизію.

Після укладання у грудні минулого року президентами обох країн Угоди про дружбу й співробітництво, що передбачає делегатами такого масштабу. Серед 120 членів — державні діячі й парламентарії, дипломати

й економісти, банкіри й бізнесмени.

— Ми вважали своїм обов'язком допомогти спорядити їм етнічно й етнографічно Киргизстан на переломному для нього етапі, — сказав голова делегації Міністр закордонних справ Туреччини Хикмет Четін. — Все це робиться з безкорисливих мотивів, спробу навігати народної політичної чужини його ідеї, але ісламізують його. Але, думається, відомий Хикмет Четін, — що модель розвитку Туреччини переконливо свідчить: між ісламизмом і цінностями й принципами світової держави немає антагонізму.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Душанбе

НЕ ВАРТО БОЯТИСЯ АМЕРИКИ

Президент Таджикистану бієв закликає своїх співгромадян не боятися американського впливу. Поборовавши його привабу, спричинили активізацію контактів із Заходом, він спробував розвинути й радіозв'язок з США. «Наш народ був і залишається послідовним ісламістом. Не має такої сили, яка б зруйнувала його віру», — заявив керівник республіки.

Як приклад він навав держави мусульманського світу Єгипет і Кувейт, які активно допомагають США і які, проте, не стали американськими колоніями.

Юрій КУШКО.

В парламенті світу

ДЕ ЗАСІЛИ КОМПАРТИЙЦІ?

Як критично оцінює ситуацію в республіці Станіслав Шушкевич, виступаючи на відкритті чергової сесії білоруського парламенту.

У чому ж Голова Верховної Ради бачає причини такої ситуації? Насамперед у поганій роботі виконавчої влади на місцях. Перші же несплісні спроби змін повсюдно блокуються колишньою номенклатурою. Під маріою захисту колгоспного ладу саботується земельна реформа. Тому, вважає Шушкевич, на нинішній сесії

слід терміново прийняти закон, який би дозволив демократично обрати нові органи місцевої влади.

Втім, рішучість глави парламенту зникла, коли він зачепив у виступі вимогу опозиції провести республіканський референдум про достроковий розпуск Верховної Ради, де, на думку білоруського Народного фронту, «засіли» вихідці з компартійних структур. «Так, — заявив Шушкевич, — депутати вже набрали багато помилки. Однак вони вперше

займаються реформаторською роботою по відродженні держави». Тому, наголосив він, референдум неприйнятний, бо сповільнить іділ перетворень у найвідповідальніший момент. Наприкінці свого виступу Голова Верховної Ради ще раз підкреслив: білоруський парламент має почуття відповідальності й здатний вирішувати завдання, які стоять перед республікою. Ось тільки чи погодиться з цим твердженням опозиція?

Ігор ГРУШКО.

Експрес-новини

Президент США Буш і колишній президент Ніксон де-що розізлилися в думках щодо масштабів допомоги, яку Сполучені Штати мають подати СНД. За словами Ніксона, недостатня допомога призведе до нового деспотизму в колишньому СРСР, народ якого може віддати перевагу твердим гарантіям першої свободи. На думку Буша, головною метою є сумістити відповідальність за провідну роль у світі з внутрішніми потребами країни. Раніше заступник держсекретаря США Ігнбергер зауважив, що, закриваючи проблему грошима, можна спричинити більше зла, ніж добра.

Прем'єр-міністр Туреччини Демірел виступив проти військового втручання його країни у вірмено-азербайджанський конфлікт. Туреччина сприяє пошуку політичного рішення карабаського конфлікту, але не бажає втручатися в нього, зазначає він. Останнім часом в Анкарі та інших містах країни відбулися демонстрації з вимогою надати військову підтримку Азербайджану.

До Югославії прибули нові представники командування сил ООН для підтримання миру з п'яти країн. Найближчими тижнями в Югославії дислокуватиметься контингент миротворчих сил чисельністю 14 тисяч осіб.

Поки що не настав час офіційно прийняти Польщу до складу Асоціації Північноатлантичного договору, заявив голова військового комітету НАТО норвезький генерал Ейе. Проте він висловився за розширення співробітництва між НАТО і Польщею. Північноатлантичний союз надає великого значення цій країні через її добрі відносини з сусідами, зокрема східними, підкреслює генеральний секретар НАТО Вернер під час свого візиту до Польщі.

Рада Безпек ООН продовжує обговорювати поведінку Іраку з часів припинення війни у Перській затоці. Ірак сумлінно виконує умови перемир'я і не має більше зброї масового знищення та засобів її виробництва, зазначає заступник Прем'єр-міністра Іраку Азіз. На це глава комісії, яка керує ліквідацією іракської зброї масового знищення, Ісмаїл Хасані, що в Раді Безпек є докази існування й приховування такої зброї та засобів її доставки.

Політбюро китайської компартії підтримало заклики керівника Китаю Ден Сяопіна до скорочення економічних реформ. Партійні керівники зобов'язали не ухилятися від цього курсу навіть протягом століття. Таке рішення було прийнято на недавньому засіданні політбюро.

Президент Чилі Асокер взяв на себе всю відповідальність за надання колишньому східнонімецькому керівникові Хонеккеру притулку в чилійському посольстві в Москві. Він висловив упевненість, що в результаті переговорів з Німеччиною і Росією дипломатична проблема, пов'язана з Хонеккером, буде розв'язана.

Сьогодні фонд успішно співробітничав з міжнародною благодійною організацією КЕР — НІМЕЧЧИНА. Для реалізації спільних благодійних програм медичною центрою фонду «Турбота» німецький партнер передав у експлуатацію два дельтамобілі для лікування й стоматологічного протезування тіх, хто цього потребує у сільських районах України (Київська і Житомирська області).

У плані розвитку співробітництва з надання гуманітарної допомоги населенню України Європейським Економічним Співтовариством по лінії і за сприяння організації КЕР — НІМЕЧЧИНА фонд одержав за січень-лютий 1992 року 72 тонн гуманітарної допомоги (сухим дитячим харчуванням) і 80 тонн макаронних виробів. Уся одержана допомога переда-

Що нового!

У ФОНДІ МИЛОСЕРДЯ І ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

на у 22 області України для дитячих будинків, клінічних лікарень, багатодітних сімей тощо.

Крім того, цільовим призначенням подано допомогу чотирьом областям, які найбільше постраждали від Чорнобиля. Їх загальний обсяг по лінії КЕР — НІМЕЧЧИНА становить 500 тонн сухого молока і стільки ж макаронних виробів.

По лінії співробітництва з КЕР — НІМЕЧЧИНА рес-

публіка одержала 69 інвалідних колясок.

За сприяння Фонду і з допомогою Міжнародної асоціації шведської медичної допомоги (Франція) відправлено на лікування й успішно прооперовано двох дітей з Одеси. За сприяння Мальтійського Ордену (ФРН) Фонд відправив двох дітей на лікування й операції до клініки ФРН (міста Тюбінген та Йена).

Київське міське відділення Фонду відправило на ліку-

вання до Югославії та Чехословаччини двох дітей, хворих на церебральний параліч.

Фонд співпрацює з німецькою благодійною організацією «Допомога дітям Чорнобиля» (місто Веймар) і здійснює регулярне відправлення груп дітей Чорнобильської зони, а також з багатодітних і малозабезпечених сімей на обстеження і оздоровлення до ФРН. Групи відправляються за рахунок Фонду і утримуються за рахунок країни, яка приймає. Усього за останній період на оздоровлення до ФРН виїхало 10 груп дітей, які налічують 535 чоловік.

Київське міське відділення Фонду фінансувало відправлення на оздоровлення груп дітей до Польщі й Італії.

Справи кримінальні

Повною несподіванкою для співробітників дипломатичної місії Росії у Німечці стало пограбування однієї з квартир на території російського посольства в Аахені. На частоті хазяїні квартири, грабників обмежили тільки кухонним начинням.

Колумбійська поліція заарештувала п'ятьох учасників «страшного бізнесу», які поставили для досліджень на медичному факультеті університету міста Баранкілія трупи індіанців. Працюючи охоронниками університету, злочинці заманювали майбутніх жертв до карнального приміщення та до смерті забивали їх.

У центрі Праги пострілами вбито одного з трьох «наперсточників» з Росії. Як підкреслює газета «Млада фронта днес», усі троє належать до організованої групи злочинців, які тримає під контролем центр столиці Чехословаччини. В складі банди, зауважує газета, є навіть ветерани афганської війни, до яких з пошаною ставиться місцева мафія.

Продовжує своє існування розвідувальна служба головною штабу польової Радниської Армії у Вондорфі під Берліном. Вона намагається розбудувати нову агентуру сітку на території ФРН за допомогою колишніх співробітників штази. За даними федерального відомства по захисту конституції, контррозвідка ФРН уже викрила дев'ятнадцять таємних радіонавігів зв'язку, якіким передавалася шпигунська інформація.

Член канадського парламенту Марк Харб має намір внести до палати обшн законопроект щодо заборони виробництва та продажу іграшкових пістолетів. Справа в тому, що останнім часом злочинці почали використовувати копії зброї, які неможливо відрізнити від справжніх. Це все частіше призводить до трагедій. Так, у спробі пограбувати на атлетичній поліцейській убою одного з нападників, який наві на представника влади іграшковий револьвер.

У столиці Намібії Віндхузі здійснена найбільша крадіжка алмазів за історію країни. Грабники проникли в штаб-квартиру компанії «Консолідейт даямонд майна» та викрали 1436 алмазів, загальна сума яких становить 1,2 мільйона доларів.

Німецькі правоохоронні органи заарештували двох колишніх радянських німців, які намагалися продати ніограм збагаченого урану. Проте, перевіряючи уран, експерти зазначили, що він лише легко збагачений і не придатний для виробництва ядерної зброї.

Фотофакт

Коротко

Новий державний прапор піднято над парламентом Киргизстану. На червоному політотинці зображене жовте сонце, всередині якого «тундук» — верхня частина корти, традиційного житла кочівників. Такий варіант прапора затверджено на сесії киргизької Верховної Ради після піврічного конкурсу художників та бурхливих дебатів парламентаріїв.

Не займати сторону Вірмені у конфлікті щодо Нагірного Карабаху закликав Сполучені Штати і Європу турецький Прем'єр-міністр Демірел. Якщо Вірменії буде надано підтримку Заходу, наголосив він, то війни з Азербайджаном не уникнути.

Молдовський міністр економіки та фінансів Тамп звинуватив уряд Росії в тому, що він нібито «здійснює» на Молдову колапсальний тиск, роздуваючи ціни на сільськогосподарську техніку, автомобілі та промислові обладнання.

Уряд Литви затвердив новий прожитковий мінімум. Тепер він становить 870 карбованців на місяць, а мінімальна заробітна плата — 910 карбованців.

Змінюється топоніміка Казахстану. Днями Президія Верховної Ради республіки ухвалила рішення перейменувати Гур'євську область в Атирауську, а місто Гур'єв — в Атирау.

Незалежність Узбекистану вже визнали 103 держави світу, повідомив представник узбецького Міністерства закордонних справ. Щодо встановлення дипломатичних відносин, то на початок березня відповідні документи підписано з 14 країнами.

АРЕШТ В СТИНАХ ПАРЛАМЕНТУ

В залі засідань Верховної Ради Таджикистану взято під варту голову Душанбінського мусульманського Махсуда Ібраїмова. Проти нього висунуто серйозні обвинувачення у хабарництві.

Прокуратура республіки вже давно підступалася до мера таджикської столиці. Ще на минулорічній жовтневій сесії парламенту прокурор присягою закликав: «Дайте мені дозвіл заарештувати Ібраїмова і я зроблю це тут же». Але тоді на захист мера стали прибічники Ісламської партії «Відродження» та інші представники опозиції. Народні депутати Таджикистану не заважили тоді позбавити Ібраїмова депутатської недержаності.

Конфлікт між прокуратурою й мером набув широкого розголосу. Місцеві газети раз у раз підпалювали масла в огонь, друкуючи матеріали «за» чи «проти». Одна з таких публікацій закінчилася сумно для незалежної газети «Согласие». Через райсуд мер добився відшкодування йому шкоди в сумі 25 тисяч карбованців за публікацію «Відомості наклепницького характеру». Вірогідно, тепер газета має реальний шанс поправити свої фінансові справи, направивши зустрічний позов Ібраїмову і суддям, які його тоді виправдали.

Юрій КУШКО.

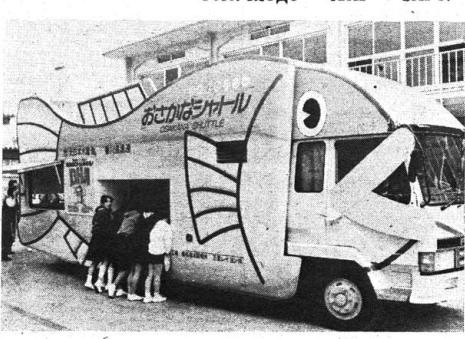
Погляд

3 АКВАРІУМА НА... СКОВОРІДКУ

Рибний кооператив із префектури японського острова Сікоку використовує з метою реклами своєї продукції пересуваний акваріум. Таким чином підприємстві кооперативу не тільки заробляють собі гроші, а й одночасно виконують національну програму агітації зачасне споживання в їжу продуктів, що швидко псуються, таких, як риба. Акваріум являє собою пізиторонний танкер вартістю 45 мільйонів йен. З обох боків акваріума розташовані вікна, через які можна спостерігати рибу. Крім цього, автомобіль обладнано пристроєм для швидкого приготування рибних страв, телевізором на монітор.

На знімку: акваріум на колесах.

Фото: КІОДО — ІТАР — ТАРС.

Информация о выпуске акций

На
ини
Евр

А. ОСНОВНЫЕ ДАННЫЕ ОБ ЭМИТЕНТЕ

1. Народная нефтяная инвестиционно-промышленная Евро-Азиатская корпорация (сокращенно — НИПЕК) учреждена 5 ноября 1991 года как акционерное общество открытого типа с Уставным капиталом 25 миллионов рублей, разделенным на 25 тысяч обыкновенных именных акций номинальной стоимостью 1000 (одна тысяча рублей).

НИПЕК зарегистрирована 22 ноября 1991 года решением исполкома Ханты-Мансийского окружного Совета народных депутатов. Регистрационный номер 02 серия Х-1.

2. Юридический адрес: Тюменская область, Ханты-Мансийский автономный округ, г. Ханты-Мансийск, ул. Мира, д. 5.

3. Почтовый адрес: 626200, Тюменская обл., г. Ханты-Мансийск, ул. Мира, 5. 121019, г. Москва, ул. Хавская, 11.

4. Предметом деятельности НИПЕК является:

— разведка, добыча, переработка, транспортировка, хранение и торговля нефтью и нефтепродуктами;

— участие в капитале других акционерных обществ в области нефтяной промышленности;

— производство оборудования и материалов для нефтяной промышленности;

— работа с ценными бумагами, биржевая деятельность;

— иная, не запрещенная законом, деятельность.

5. НИПЕК СОЗДАНА в НОЯБРЕ 1991 г., поэтому бухгалтерских балансов, счетов доходов и убытков, финансовых отчетов и отчетов о распределении прибыли, а также кредиторской задолженности на момент подписки не имеется.

НИПЕК не входит в промышленные, банковские, финансовые группы, концерны, ассоциации, общественные организации, не является членом товарных, валютных, фондовых и прочих бирж и не знает зарегистрированных представителей в других городах.

Административные и экономические санкции государственных органов на НИПЕК не налагаются.

6. Объявленный Уставной фонд 3025000000 руб. (три миллиарда 25 миллионов рублей). На момент принятия решения о втором выпуске акций Уставной фонд НИПЕК сформирован полностью за счет денежных взносов учредителя в объеме 25 (двадцать пять) миллионов рублей.

7. Состав учредителей НИПЕК, их юридические и почтовые адреса, размер вноса в Уставной капитал, доля в Уставном капитале:

Учредители	Почтовый и юридический адрес	Участие в Уставном капитале, размер, руб.	доля, %
Ханты - Мансийский окружной Совет народных депутатов	626000, Тюменская область, г. Ханты-Мансийск, ул. Мира, д. 5	250000	1.0
Исполком Ханты-Мансийского окружного Совета народных депутатов	626200, Тюменская область, г. Ханты-Мансийск, ул. Мира, д. 5	250000	1.0
Производство в н н о объединение «Нижневартовскнефтегаз»	626440, Тюменская область, г. Нижневартовск, ул. Менделеева, 14	1000000	4.0
Производство в н н о объединение «Коминнефть»	169400, Коми Республика, г. Ухта, ул. Октябрьская, 13	1000000	4.0
Производство в н н о объединение «Оренбургнефть»	460002, г. Оренбург, ул. Терешковой, 37	1000000	4.0
Московская нефтяная биржа	113816, г. Москва, ул. Мориса Тореза, 26/1	7000000	28.0
Акционерное общество «Биопроект»	117049, г. Москва, 3-й Голутвинский пер., д. 3	7000000	28.0
Совместное советско-ливанское предприятие «Маджесс»	129090, г. Москва, проспект Мира, 5-30а	6400000	25.6
Тюменское областное отделение Фонда социального развития России «Возрождение»	625000, г. Тюмень, Первомайская, 20	100000	0.4
Акционерная нефтяная компания «Югра-нефть»	626200, Тюменская область, г. Ханты-Мансийск, ул. Мира, д. 5	1000000	4.0

8. Органы управления эмитента.

Органами управления НИПЕК являются:

— Общее собрание (конференция) акционеров;

— Совет директоров;

— Правление.

Высшим органом управления НИПЕК является Общее собрание (конференция) акционеров, к исключительной компетенции которого относятся: изменение Устава, утверждение годовых отчетов, баланса и счета прибыли и убытков, избрание Совета директоров, назначение аудитора.

В промежутках между Общими собраниями (конференциями) акционеров высшим органом управления НИПЕК является Совет директоров, в который входят:

ЧУРИЛОВ Валерий Андреевич — председатель Совета директоров.

Год рождения — 1946.

Образование — высшее (Московский высший технический училище им. Баумана), кандидат технических наук.

Специальность — инженер-механик.

Место работы и занимаемые должности за последние пять лет: первый секретарь Ханты-Мансийского окружного комитета КПСС, председатель Совета народных депутатов Ханты-Мансийского автономного округа.

ГУМЕНЮК Анатолий Степанович — генеральный директор НИПЕК.

Год рождения — 1933.

Образование — высшее (Львовский политехнический институт, Академия народного хозяйства при Совете Министров СССР).

Специальность — инженер-механик по нефтяному оборудованию.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: генеральный директор объединения «Юминефть», начальник Главного управления по производству нефтяного оборудования Минхиммаша СССР, заместитель начальника Главного технического управления Минхиммаша СССР, начальник отдела по производству нефтепромышленного оборудования концерна «Химнефтемаш».

БЕНДУКИДЗЕ Каха Автандилович.

Год рождения — 1956.

Образование — высшее (Тбилисский государственный университет).

Специальность — биолог.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: заведующий сектором ВНИИотехнологии, заведующий сектором ВНИИ генетики, председатель Совета директоров акционерного общества «Биопроект».

ГУВЕНКО Иван Васильевич.

Год рождения — 1936.

Образование — высшее (Московский институт нефтехимической и газовой промышленности им. Губкина).

Специальность — инженер-экономист по экономике и организации нефтяной промышленности.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: заместитель начальника Главного управления «Газоминнефтегаз» по экономике, заместитель генерального директора НПО «Тюменнефтегаз» по экономике, президент Московской нефтяной биржи.

СКОБЦОВ Леонид Павлович.

Год рождения — 1954.

Образование — высшее (Московский государственный университет им. М. В. Ломоносова).

Специальность — психолог.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: спецкор отдела машиностроения газеты «Социалистическая индустрия», редактор отдела экономической политики и хозяйственного механизма международного журнала «Проблемы теории и практики управления», начальник аналитического сектора советского зарубежного СП «РТТ», первый заместитель главного редактора экономического обозрения «Московских новостей» — «Бизнес МН».

ЛЕОНИДОВ Валентин Зиновьевич.

Год рождения — 1939.

Образование — высшее (Московский институт нефтехимической и газовой промышленности им. Губкина, Академия народного хозяйства при Совете Министров СССР).

Специальность — горный инженер по разработке нефтяных месторождений.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: директор Пензенского государственного научно-исследовательского и проектного института, заведующий отделом социально-экономического развития Коми ОК КПС, генеральный директор производственного объединения «Юминефть».

БОРМОНОВ Игорь Федорович.

Год рождения — 1938.

Образование — высшее (Казанский государственный университет).

Специальность — инженер-геолог по нефти.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: главный геолог — заместитель генерального директора производственного объединения «Юминефть», главный геолог объединения «Лангепасснефтегаз», руководитель группы специалистов в Алжире, Генеральный директор АНК «Югра-нефть».

МОГУТОВ Михаил Александрович.

Год рождения — 1956.

Образование — высшее (Московский физико-технический институт), кандидат физико-математических наук.

Специальность — физик.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: заведующий сектором ВНИИотехнологии, генеральный директор совместного предприятия «Маджесс».

ПАЛИЙ Виктор Остапович.

Год рождения — 1949.

Образование высшее (Московский институт нефтехимической и газовой промышленности).

Специальность — горный инженер по технологиям нефтяных месторождений.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: начальник нефтегаздобывающего объединения «Нижневартовскнефтегаз», генеральный директор производственного объединения «Нижневартовскнефтегаз».

ХРАМОВ Рам Андреевич.

Год рождения — 1932.

Образование — высшее (Грозненский нефтяной институт) — горный инженер по добыче нефти.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: генеральный директор производственного объединения «Юминефть».

ДАВЫДОВ Олег Дмитриевич.

Год рождения — 1940.

Образование — высшее (Московский институт инженеров транспорта) — инженер-строитель.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: заместитель министра внешнеэкономических связей.

Исполнительным органом НИПЕК является

состав которого входят:

ГУМЕНЮК Анатолий Степанович — генеральный директор НИПЕК, член Совета директоров. Работает с 1956 г. на руководящей работе с 1964 г.

ДАВЫДОВ Олег Дмитриевич — член Совета директоров НИПЕК, член Тюменского государственного университета.

ПОДШИВИЛИ Давид Бахтангович — директор производственного объединения «Юминефть».

Год рождения — 1958.

Образование — высшее (Московский государственный университет им. М. В. Ломоносова), кандидат технических наук.

Специальность — математик.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: старший научный сотрудник факультета кибернетики и математики Тюменского государственного университета, генеральный директор страхового общества «ХАРХАЛЕВ Николай Иванович — директор производственного объединения «Юминефть».

Год рождения — 1936.

Образование — высшее (Нуйбышевский институт им. Куйбышева).

Специальность — горный инженер по разведке месторождений.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: заместитель министра нефтяной промышленности.

В настоящее время в НИПЕК работают

Б. ПРОЕКТЫ, КОТОРЫЕ ПРЕДЛАГАЮТ РЕАЛИЗОВАТЬ ИЛИ

9. Основной сферой деятельности НИПЕК является разведка и коммерческая деятельность нефти, газа, переработки, транспортировки нефти, газа, а также оптовой и розничной торговли нефтью, газом, нефтепродуктами.

10. Структура инвестиций собственных средств осуществляется путем эмиссии акций в соответствии с Уставом.

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СРЕДНЕ- И ДЛИНСРОЧНЫХ ИНВЕСТИЦИЙ НА ПЕРИОД 1992—1996 гг.

Добыча нефти и газа

Переработка нефти и нефтепродуктов

Транспортировка нефтепродуктов и их хранение

Розничная торговля нефтепродуктами

Машиностроение для добычи и переработки нефти и газа

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СРЕДНЕСРОЧНЫХ ИНВЕСТИЦИЙ НА ПЕРИОД 1992—1996 гг.

Лесозаготовка и лесопереработка

Строительство, в том числе жилищное

Системы массовой коммуникации в регионе

Иные виды инвестиций, включая инвестиции в ценные бумаги

Удельный вес инвестиций в дополнительные направления деятельности не превышает 50% от инвестиций в основную сферу деятельности.

11. Структура инвестиций собственных средств

Долгосрочные

(до 10 лет)

Среднесрочные

(до 3 лет)

Краткосрочные

(до 1 года)

12. Основные долгосрочные проекты:

— реконструкция и развитие машиностроительного предприятия для нефтяной промышленности;

— разветвление сети автозаправочных станций;

13. Основные среднесрочные проекты:

— аренда земель, на которых находятся месторождения и лесные массивы на территории добычи;

— нефтедобыча;

— производство средств для высокоскоростной добычи нефти (комплекс гидродразыва и комплекс горизонтального бурения скважин);

— производство гидравлических двигателей для конструктивных материалов;

— производство моторных топлив на малых тепловых установках;

— создание транспортно-перевозочных средств.

14. Основные краткосрочные проекты:

— коммерческие, в том числе и срочные, сделки по покупке и продаже нефти и нефтепродуктов;

— переработка нефти.

НИПЕК

Уставный капитал 3 025 000 000 рублей
Три миллиарда двадцать пять миллионов рублей

Народной нефтяной инвестиционно-промышленной Евро-Азиатской корпорации

ения эмитента.
ения НИПЕК являются:
(конференция) акционеров;
в;

управления НИПЕК является Общее собрание акционеров, к исключительной компетенции: изменение Устава, утверждение баланса и счета прибыли и убытков, избрание, назначение аудитора.
между Общими собраниями (конференция) общим органом управления НИПЕК является Правление, в который входят:

Андреевич — председатель Совета директоров.

1946.
высшее (Московское высшее техническое образование), кандидат технических наук.
инженер-механик.
занимаемые должности за последние пять лет: Ханты-Мансийского окружного комитета Совета народных депутатов Ханты-Манского округа.

Степанович — генеральный директор НИПЕК, член Совета директоров. Работает по специальности с 1956 г., на руководящей работе с 1964 г.
ДАВЫДОВ Олег Дмитриевич — член Совета директоров, директор по внешнеэкономическим сношениям.
ПОЦНИШВИЛИ Давид Вахтангович — директор по коммерции.

1933.
высшее (Львовский политехнический институт), инженер-механик по нефтяному оборудованию.

занимаемые должности за последние 5 лет: старший научный сотрудник факультета кибернетики и прикладной математики Тбилисского государственного университета, генеральный директор страхового общества «Гаваси».

КАРХАЛЕВ Николай Иванович — директор по административной части.
Год рождения — 1936.
Образование — высшее (Куйбышевский индустриальный институт им. Куйбышева).
Специальность — горный инженер по разработке нефтяных месторождений.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: заместитель министра нефтяной промышленности.
В настоящее время в НИПЕК работают 42 сотрудника.

Авандилович.
1956.
высшее (Тбилисский государственный университет), биолог.

занимаемые должности за последние 5 лет: директор объединения «Коминнефть», начальник сектора по производству нефтяного оборудования, заместитель начальника Главного технического Минимаша СССР, начальник отдела по теплотехническому оборудованию концерна «Теплоэнергетика».

1936.
высшее (Московский институт нефтехимической инженерии им. Губкина).
инженер-экономист по экономике и организации промышленности.

занимаемые должности за последние 5 лет: заместитель начальника «Главтоменнефтегаз» по экологии, президент Московской нефтяной биржи.

Павлович.
1954.
высшее (Московский государственный университет им. Ломоносова).
психолог.

занимаемые должности за последние 5 лет: заместитель начальника «Социалистическая торговля», заведующий отделом социально-экономической политики и хозяйства международного журнала «Проблемы и перспективы», начальник аналитического сектора СП «РТТ». Первый заместитель начальника экономического обзора «Московских дел».

Степанович.
1939.
высшее (Московский институт нефтехимической инженерии им. Губкина, Академия народного хозяйства при Совете Министров СССР).
горный инженер по разработке нефтяных месторождений.

занимаемые должности за последние 5 лет: директор государственного научно-исследовательского института, заведующий отделом социологии, заместитель начальника ОК КПСС, генеральный директор объединения «Коминнефть».

Федорович.
1938.
высшее (Казанский государственный университет).
инженер-геолог по нефти.

занимаемые должности за последние 5 лет: заместитель генерального директора производственного объединения «Нижневартовскнефтегаз», главный инженер «Лангепаснефтегаз», руководитель группы геологов, Генеральный директор АНК «Югра».

Александрович.
1956.
высшее (Московский физико-технический институт), физик.

занимаемые должности за последние 5 лет: директор ВНИИ биотехнологии, генеральный директор предприятия «Маджест».

Степанович.
1949.
высшее (Московский институт нефтехимической инженерии им. Губкина).
горный инженер по технологии нефтяных месторождений.

занимаемые должности за последние 5 лет: заместитель генерального директора производственного объединения «Нижневартовскнефтегаз».

ХРАМОВ Рэм Андреевич.
Год рождения — 1932.
Образование — высшее (Грозненский нефтяной институт).
Специальность — горный инженер по добыче нефти.
Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: генеральный директор производственного объединения «Оренбургнефтегаз».

ДАВЫДОВ Олег Дмитриевич.
Год рождения — 1940.
Образование — высшее (Московский инженерно-строительный институт).
Специальность — инженер-строитель.

Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: заместитель министра внешнеэкономических сношений.
Исполнительным органом НИПЕК является Правление, в состав которого входят:

ГУМЕНЮК Анатолий Степанович — генеральный директор НИПЕК, член Совета директоров. Работает по специальности с 1956 г., на руководящей работе с 1964 г.

ДАВЫДОВ Олег Дмитриевич — член Совета директоров, директор по внешнеэкономическим сношениям.
ПОЦНИШВИЛИ Давид Вахтангович — директор по коммерции.

Год рождения — 1958.
Образование — высшее (Московский государственный университет им. М. В. Ломоносова), кандидат физико-математических наук.

Специальность — математик.
Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: старший научный сотрудник факультета кибернетики и прикладной математики Тбилисского государственного университета, генеральный директор страхового общества «Гаваси».

КАРХАЛЕВ Николай Иванович — директор по административной части.
Год рождения — 1936.
Образование — высшее (Куйбышевский индустриальный институт им. Куйбышева).

Специальность — горный инженер по разработке нефтяных месторождений.
Место работы и занимаемые должности за последние 5 лет: заместитель министра нефтяной промышленности.

В настоящее время в НИПЕК работают 42 сотрудника.

Б. ПРОЕКТЫ, КОТОРЫЕ ПРЕДПОЛАГАЕТ РЕАЛИЗОВАТЬ НИПЕК

9. Основной сферой деятельности НИПЕК является производственная и коммерческая деятельность в области добычи, переработки, транспортировки нефти и нефтепродуктов, а также оптовой и розничной торговли нефтепродуктами.

10. Структура инвестиций собственных средств НИПЕК, мобилизуемых путем эмиссии акций второго выпуска по направлениям.

ОСНОВНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ СРЕДНЕ- И ДОЛГОСРОЧНЫХ ИНВЕСТИЦИЙ НА ПЕРИОД 1992—1996 ГГ.:

Добыча нефти и газа	50%
Переработка нефти и нефтепродуктов	10%
Транспортировка нефтепродуктов и их хранение	15%
Розничная торговля нефтепродуктами	0%
Машиностроение для добычи и переработки нефти и газа	15%

ДОПОЛНИТЕЛЬНЫЕ НАПРАВЛЕНИЯ КРАТКО- И СРЕДНЕСРОЧНЫХ ИНВЕСТИЦИЙ НА ПЕРИОД 1992—1996 ГГ.:

Лесозаготовка и лесопереработка	25%
Строительство, в том числе жилищное	35%
Системы массовой коммуникации в регионах инвестиций	20%
Иные виды инвестиций, включая инвестиции в ценные бумаги	20%

Удельный вес инвестиций в дополнительные направления деятельности не превышает 50% от инвестиций в основную сферу деятельности.

11. Структура инвестиций собственных средств НИПЕК по годам:

	1992	1993	1994	1995	1996
Долгосрочные					
(до 10 лет)	10%	10%	15%	15%	20%
Среднесрочные					
(до 3 лет)	10%	15%	15%	20%	20%
Краткосрочные					
(до 1 года)	80%	75%	70%	65%	60%

12. Основные долгосрочные проекты:

— реконструкция и развитие машиностроительных предприятий для нефтяной промышленности;
— разветвление сети автозаправочных станций НИПЕК.

13. Основные среднесрочные проекты:

— аренда земель, на которых находятся нефтяные месторождения и лесные массивы на территории Российской Федерации;
— нефтедобыча;
— производство средств для высокоэффективных методов добычи нефти (комплекс гидроразрыва нефтяного пласта, комплекс горизонтального бурения скважин, высокоэффективные турбинные гидравлические двигатели, применение новых конструкционных материалов);
— производство моторных топлив на малотоннажных нефтеперерабатывающих установках;
— создание транспортно-перевалочных баз для нефтепродуктов.

14. Основные краткосрочные проекты:

— коммерческие, в том числе и срочные, сделки по покупке и продаже нефти и нефтепродуктов;
— переработка нефти.

15. Проекты по дополнительным видам деятельности:

- строительство населенных пунктов (на 300—500 семей) с городской инфраструктурой в Европейской части Российской Федерации для работников Западной Сибири и Крайнего Севера;
- реализация энергосберегающих проектов, внедрение промышленных холодильников и теплогенераторов, работающих с использованием новых технологий;
- создание сети массовой коммуникации в регионах основных инвестиций;
- участие в приватизации предприятий.

В. СВЕДЕНИЯ О ВТОРОМ ВЫПУСКЕ ЦЕННЫХ БУМАГ

16. Общие сведения о ценных бумагах:
Уставный фонд размером 25000000 (двадцать пять миллионов) рублей на момент второй эмиссии разделен на 25000 (двадцать пять тысяч) простых именных акций достоинством 1000 (одна тысяча) рублей каждая, полностью распределенных между учредителями. Вышеуказанные акции являются ценными бумагами первого выпуска.

Решение осуществить второй выпуск ценных бумаг НИПЕК было принято 12 декабря 1991 г. Общим собранием акционеров, протокол № 2. Второй выпуск акций НИПЕК состоит из 3000000 (три миллиона) простых именных акций на общую сумму 3000000000 (три миллиарда) рублей, при этом на территории Украины размещаются 100000 акций на общую сумму 100000000 (сто миллионов) рублей.

Номинальная стоимость одной акции второго выпуска составляет 1000 (одну тысячу) рублей.

Держатели акций первого и второго выпусков имеют равные права. На одну простую акцию предоставляется один голос.

В процессе первичного размещения акции продаются как юридическим, так и физическим лицам с оплатой наличными деньгами или по безналичному расчету.

На всю сумму приобретенных акций покупателю бесплатно выдается один сертификат, являющийся ценной бумагой и удостоверяющий владение акциями.

Сертификаты акций выпускаются двух серий ББ и БН с шестизначным номером. Обе серии дают равные права их владельцам.

Акции приобретаются на основании договора-заявки, в котором оговариваются стоимость, условия приобретения и оплаты акций, а также получения сертификата.

17. Размер дивидендов по акциям определяется Советом директоров и учреждается Общим собранием акционеров. На получение дивидендов имеют право держатели акций, приобретенных не позднее, чем за 30 дней до объявленной даты выплаты дивидендов.

Даты объявления дивидендов, учет акционеров и выплаты дивидендов устанавливаются Советом директоров и утверждаются Общим годовым собранием акционеров.

Выплата дивидендов акционерам осуществляется не позднее, чем через три месяца после Общего собрания акционеров и в порядке, оговоренном в договорах-заявках на приобретение акций.

18. Размещение акций НИПЕК начинается с 26 декабря 1992 г. Дата окончания размещения акций второго выпуска устанавливается Советом директоров и сообщается в печати.

19. Второй выпуск акций НИПЕК на территории Украины размещает специально созданный синдикат, возглавляемый акционерным обществом «Донецкая инвестиционная компания» (ДИКОМ).

«Донецкая инвестиционная компания»: 340114, г. Донецк, ул. Университетская, 110-А; тел. (0622) 55-78-83.

20. Отношения НИПЕК и акционерного общества ДИКОМ регулируются договором от 27.02.92 г. на размещение акций второго выпуска НИПЕК на Украине, в соответствии с которым ДИКОМ обладает исключительным правом на размещение ценных бумаг второго выпуска НИПЕК на территории Украины через организуемый им синдикат, а также на выполнение трансферт-агентских услуг при размещении и обращении акций НИПЕК.

21. Выплата дивидендов, проведение операций с акциями НИПЕК, депонирование проводятся через Донецкую инвестиционную компанию.

22. В случае возможности превышения объявленного уровня подписки на Украине НИПЕК может принять решение о его увеличении.

Г. ФАКТОРЫ (РИСКИ), КОТОРЫЕ ДОЛЖНЫ ПРИНИМАТЬСЯ

Во внимание при принятии решения о приобретении акций второго выпуска НИПЕК.

23. Политические факторы.

В настоящее время правительство еще не разработало четких механизмов по реализации своей политики в отношении приватизации, налогообложения, порядка использования недр, регулирования внешнеэкономической деятельности.

Действие этого фактора сказывается на всей экономике в целом. Особенно сильно оно будет проявляться в сырьевых и добывающих отраслях, что повлияет на реализацию проектов НИПЕК.

24. Экономические факторы:

а) цены на материалы и оборудование.

Необходимо учитывать влияние цен на внутреннюю и внешнюю торговлю, а также на складывающуюся ситуацию на нефтяном рынке.

б) инвестиционные факторы.

Оценивая инвестиционные возможности, необходимо учитывать состояние экономики, а также перспективы ее развития.

Основные факторы, влияющие на развитие экономики, — это состояние внешней и внутренней торговли, а также состояние финансов.

По мере развития экономики НИПЕК будет иметь все больше аналоговых предприятий.

НИПЕК будет иметь все больше аналоговых предприятий.

В настоящее время НИПЕК имеет все больше аналоговых предприятий.

Интерес к акциям НИПЕК со стороны населения и инвесторов с каждым годом увеличивается.

В то же время необходимо учитывать и возможные негативные последствия размещения акций.

Все это должно быть учтено при принятии решения о размещении акций.

25. Технологические факторы.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

Уровень развития технологий, применяемых в нефтедобывающей промышленности, имеет большое значение для успеха проекта.

дной нефтяной тиционно-промышленной Азиатской корпорации «НИПЕК»

15. Проекты по дополнительным видам деятельности:

- строительство населенных пунктов (на 300—500 семей) с городской инфраструктурой в Европейской части Российской Федерации для работников Западной Сибири и Крайнего Севера;
- реализация энергосберегающих проектов, внедрение промышленных холодильников и теплогенераторов, работающих с использованием новых технологий;
- создание сети массовой коммуникации в регионах основных инвестиций;
- участие в приватизации предприятий.

В. СВЕДЕНИЯ О ВТОРОМ ВЫПУСКЕ ЦЕННЫХ БУМАГ

16. Общие сведения о ценных бумагах:

Уставной фонд размером 25000000 (двадцать пять миллионов) рублей на момент второй эмиссии разделен на 25000 (двадцать пять тысяч) простых именных акций достоинством 1000 (одна тысяча) рублей каждая, полностью распределенных между учредителями. Вышеуказанные акции являются ценными бумагами первого выпуска.

Решение осуществить второй выпуск ценных бумаг НИПЕК было принято 12 декабря 1991 г. Общим собранием акционеров, протокол № 2. Второй выпуск акций НИПЕК состоит из 3000000 (три миллиона) простых именных акций на общую сумму 3000000000 (три миллиарда) рублей, при этом на территории Украины размещаются 100000 акций на общую сумму 100000000 (сто миллионов) рублей.

Номинальная стоимость одной акции второго выпуска составляет 1000 (одну тысячу) рублей.

Держатели акций первого и второго выпусков имеют равные права. На одну простую акцию предоставляется один голос.

В процессе первичного размещения акции продаются как юридическим, так и физическим лицам с оплатой наличными деньгами или по безналичному расчету.

На всю сумму приобретенных акций покупателю бесплатно выдается один сертификат, являющийся ценной бумагой и удостоверяющий владение акциями.

Сертификаты акций выпускаются двух серий ББ и БН с шестизначным номером. Обе серии дают равные права их владельцам.

Акции приобретаются на основании договора-заявки, в котором оговариваются стоимость, условия приобретения и оплаты акций, а также получения сертификата.

17. Размер дивидендов по акциям определяется Советом директоров и учреждается Общим собранием акционеров. На получение дивидендов имеют право держатели акций, приобретенных не позднее, чем за 30 дней до объявленной даты выплаты дивидендов.

Даты объявления дивидендов, учет акционеров и выплаты дивидендов устанавливаются Советом директоров и утверждаются Общим годовым собранием акционеров.

Выплата дивидендов акционерам осуществляется не позднее чем через три месяца после Общего собрания акционеров и в порядке, оговоренном в договорах-заявках на приобретение акций.

18. Размещение акций НИПЕК начинается с 26 декабря 1992 г. Дата окончания размещения акций второго выпуска устанавливается Советом директоров и сообщается в печати.

19. Второй выпуск акций НИПЕК на территории Украины размещает специально созданный синдикат, возглавляемый акционерным обществом «Донецкая инвестиционная компания» (ДИКОМ).

«Донецкая инвестиционная компания»: 340114, г. Донецк, ул. Университетская, 110-А; тел. (0622) 55-78-83.

20. Отношения НИПЕК и акционерного общества ДИКОМ регулируются договором от 27.02.92 г. на размещение акций второго выпуска НИПЕК на Украине, в соответствии с которым ДИКОМ обладает исключительным правом на размещение ценных бумаг второго выпуска НИПЕК на территории Украины через организующий им синдикат, а также на выполнение трансферт-агентских услуг при размещении и обращении акций НИПЕК.

21. Выплата дивидендов, проведение операций с акциями НИПЕК, депонирование проводятся через Донецкую инвестиционную компанию.

22. В случае возможности превышения объявленного уровня подписки на Украине НИПЕК может принять решение о его увеличении.

Г. ФАКТОРЫ (РИСКИ), КОТОРЫЕ ДОЛЖНЫ ПРИНИМАТЬСЯ

во внимание при принятии решения о приобретении акций второго выпуска НИПЕК.

23. Политические факторы.

В настоящее время правительство еще не разработало четких механизмов по реализации своей политики в отношении приватизации, налогообложения, порядка использования недр, регулирования внешнеэкономической деятельности.

Действие этого фактора сказывается на всей экономике в целом. Особенно сильно оно будет проявляться в сырьевых и добывающих отраслях, что повлияет на реализацию проектов НИПЕК.

24. Экономические факторы.

а) цены на нефть и нефтепродукты.

Необходимо принимать во внимание, что реализация большинства проектов, планируемых НИПЕК, зависит от динамики внутренних и мировых цен на энергоносители. Поскольку средства НИПЕК будут вложены как в добычу, так и переработку нефти, то уровень рентабельности проектов НИПЕК будет складываться под влиянием динамики цен как на сырую нефть, так и на готовые нефтепродукты.

б) инвестиционная политика НИПЕК.

Оценивая инвестиционную политику НИПЕК, следует учитывать, что рассредоточение вложений по различным сферам положительно влияет на финансовую устойчивость эмитента.

Основные средние и долгосрочные инвестиционные проекты НИПЕК будут сосредоточены в нефтедобыче и нефтепереработке, а также в сфере производства оборудования для этих отраслей. В то же время НИПЕК планирует осуществлять краткосрочные проекты в иных отраслях промышленности, гарантирующие высокую рентабельность.

в) конкурентная ситуация в отрасли.

По мере развития внутреннего рынка и нефтепродуктов НИПЕК будет испытывать конкурентное давление со стороны аналогичных компаний.

НИПЕК будет конкурировать с другими компаниями в основном за нефть, идущую в свободную продажу, а также за право ведения собственной добычи.

В настоящее время почти вся добываемая в стране нефть распределяется централизованно. По планам правительства России доля свободно реализуемой нефти в 1992 году не превысит 15% от общего объема добычи.

Крупный масштаб предполагаемых инвестиций НИПЕК в добычу и переработку нефти, а также комплексный характер ее деятельности благоприятно скажутся на конкурентности НИПЕК.

г) ликвидность акций.

Интерес к ценным бумагам нефтедобывающих предприятий является одной из главных причин высокой привлекательности акций НИПЕК для покупателей. Низкая номинальная стоимость акций НИПЕК обеспечивает широкий охват инвесторов с различными финансовыми возможностями.

В то же время вторичный рынок ценных бумаг в стране находится в стадии формирования, сделки купли-продажи носят нерегулярный характер.

Все это должно приниматься во внимание потенциальными инвесторами при оценке перспектив активной вторичной торговли акциями НИПЕК в ближайшем будущем.

25. Технологические факторы.

Уровень современной отечественной технологии нефтедобычи позволяет поддерживать отдачу нефтяных пластов на уровне не ниже среднемирового. Влияние нехватки отдельных видов оборудования и комплектующих будет уменьшено вложениями НИПЕК в проекты, связанные с развитием производства дефицитной продукции.

26. Экологические факторы.

Широко распространенные отклонения от технологий разработки и эксплуатации нефтяных месторождений привели к значительному ухудшению экологической обстановки в нефтедобывающих регионах. Предусматриваемые НИПЕК меры по соблюдению технологии добычи, транспортировки и переработки нефти позволяют снизить опасность неконтролируемого загрязнения окружающей среды. Особо следует отметить экологический эффект переработки сжигаемых сегодня ШФЛУ и газового конденсата.

27. Социальные факторы.

Регионы, в которых НИПЕК предполагает вести свою деятельность, характеризуются социально-политической стабильностью.

Становление и дальнейшее развитие НИПЕК будет опираться на ее широкую социальную базу в нефтедобывающих районах.

Информация о выпуске акций подготовлена НИПЕК и акционерным обществом «Донецкая инвестиционная компания» на основании проспекта эмиссии, разработанного Советом директоров и Правлением НИПЕК совместно с обществом с ограниченной ответственностью «Российские ценные бумаги» и акционерным обществом «Тройка Диалог».

Генеральный директор «НИПЕК»

Президент АО «ДИКОМ»

А. С. ГУМЕНЮК.

А. Г. МАХМУДОВ.

ЭТО НУЖНО ПРОЧЕСТЬ ОБЯЗАТЕЛЬНО:

Донецкая инвестиционная компания «ДИКОМ» имеет исключительное право размещения акций «НИПЕК» на территории Украины.

«ДИКОМ» приглашает заинтересованные организации и частных лиц к заключению на взаимовыгодных условиях агентских соглашений по размещению акций «НИПЕК».

Для приобретения акций «НИПЕК» обращайтесь по телефону в г. Донецк (0622) 55-78-83, 55-73-83.

Номера телефонов в других городах Украины будут опубликованы дополнительно.

Фабрика

«Кристалл»,
г. Симферополь,
реализует:

— мебельные зеркала: размеры 1100×400; 1082×399; 750×300; 1925××282; 348×405 и по заказам покупателей в пределах этих размеров;

— бытовые зеркала настенные (в ассортименте).

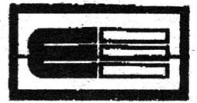
ОБРАЩАТЬСЯ ПО АДРЕСУ: г. СИМФЕРОПОЛЬ, 333023, ул. СЕВАСТОПОЛЬСКАЯ, 55.

ТЕЛ. ОТДЕЛА СБЫТА: 8 (0652) — 44-68-00.

ТЕЛ. ДИРЕКТОРА: 8 (0652) — 44-29-96.

ТЕЛЕКС: 44-14-90.

ECONOMBANK

Акционерный экономический банк розвитку «Економбанк» оголошує мале підприємство «ТАЙСТРА» м. Луцьк неплатоспроможним.

Завод

«Цибулівськимаш»

має можливість укласти договори в 1992 році на поставання верстатів для двофазного утримання поросат СД-Ф-1/10. Ціна договору. Наші реквізити: 258850, ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ, МОНАСТИРИЩЕН СЬКИЙ РАЙОН, смт. ЦИБУЛІВ, ТЕЛ.: 2-19-55.

ВИДАВНИЧО-ПОЛІГРАФІЧНА ФІРМА «ЗОВНІШТОРГ-ВИДАВ УКРАЇНИ»

видає українською, російською та іноземними мовами рекламну літературу, технічну й товарно-супровідну документацію на експортні товари за заявками підприємств і організацій, друкує етикетки для внутрішнього та зовнішнього ринків.

Терміни виконання замовлень від 2 ДО 6 МІСЯЦІВ.

Оплата в карбованцях.

Рекламно та сувенірні видання, віддруковані на високоякісному папері зарубіжними поліграфічними підприємствами, оплачуються частково в карбованцях і КВБ.

НАША АДРЕСА: 252054, КИІВ-54, ВУЛ. ВОРОВСЬКОГО, 22, тел.: 224-59-45.

МИ — МІЛІЦІЯ ШВИДКОГО РЕАГУВАННЯ

3 ПОШТИ

Як відомо, кілька років тому в Україні було створено загони міліції особливого призначення (ЗМОПи). І ось в середині січня цього року їх реорганізовано в підрозділи міліції швидкого реагування під назвою «Беркут». Чим це викликало? З цього запитання й розпочається розмова із заступником міністра внутрішніх справ України генерал-майором міліції В. НЕДРИГАЙЛОМ.

— Сьогодні сама назва загонів не відповідає тим завданням, які на них покладені. Їх функції було депо звужено, зведено в основному до забезпечення громадського порядку при проведенні масових заходів. Оперативна обстановка, зростання злочинності, особливо організованої, зокрема рекету, коригувати практичне використання загонів. Вони дедалі рідше планово залучалися до охорони громадського порядку в містах зі складною оперативною обстановкою.

Зростає кількість групових хуліганств, аварій на підприємствах, катастроф та інших надзвичайних ситуацій, що може викликати виникнення групових порушень громадського порядку. Крім того, зростає озброєність та технічна оснащення злочинних угруповань. Їм мають протистояти підрозділи міліції, забезпечені усім необхідним і сформовані з професіоналів найвищої кваліфікації, які здатні зберігати психологічну зібраність, вміння орієнтуватися і безпомилково діяти в будь-якій складній обстановці. Однак незначна кількість цих підрозділів та їх недостатній чисельний склад не давали можливості оперативно впливати на негативні процеси.

Це по-перше. По-друге, як відомо, в ряді міст колишнього Союзу ці загони проявляли себе не з кращого боку, виходили інколи за рамки своїх повноважень, чим

Істотно підірвали свій авторитет серед населення.

В цих умовах і виникла необхідність створення підрозділів міліції нового типу, високомобільних, професійно підготовлених для дій в надзвичайних обставинах, оснащених технічними та спеціальними засобами, транспортом.

— Валентине Михайловичу, які ж основні завдання та функції буде покладено на підрозділи міліції швидкого реагування «Беркут»?

— Ці завдання трохи відрізняються від тих, що ставилися перед ЗМОПами. Це, в першу чергу, охорона прав і законних інтересів громадян від злочинних посягань та інших антигромадських дій, забезпечення громадського порядку в районах із складною оперативною обстановкою, при виникненні стихійного лиха, епідемій, аварій на підприємствах, а також при інших надзвичайних обставинах. Ці загони першими братимуть участь у затриманні озброєних злочинців та звільненні заложників, запобіганні терористич-

З досьє «ГОЛОСУ УКРАЇНИ». Генерал-майор міліції Валентин Михайлович Недригайлло в органах внутрішніх справ понад 30 років. Починав службу в Бориспільському РВВС Київської області. Пізніше працював заступником начальника УСД Київської, начальником УСБ Полтавської, Донецької областей, міста Києва. Закінчив Академію МВС СРСР.

З квітня минулого року — заступник міністра внутрішніх справ України.

ним актам, припиненні збройних нападів на банки, установи, організації та громадян. Вони також будуть залучатися до несіння патрульної постової служби на вулицях, площах, скверах на цих населених пунктах.

— Цікаво, як з'явилася назва «Беркут». Ажде це хижак, його використовують як ловчого птаха?

— Цю назву ми розглядали як умовний символ рухливості, постійної бойової готовності, невідворотності атакуючих дій щодо злочинців.

І справа не в назві. Скажімо, в Австрії також є підрозділи швидкого реагування під چه «страшиною» назвою — «Кобра». Але цих працівників поліції поважає і добре знає все доросле населення. Перебуваючи кілька років тому у Відні, делегатами київської міліції переконана на місці, що авторитет цих підрозділів серед людей дуже високий. За останні двадцять років у столиці Австрії, наприклад, не було жодного випадку нападу на поліцейських. Треба підкреслити, що в багатьох країнах світу такі підрозділи є, вони мають різні назви, але виконують однакові функції. Користуючись нагодою, хотів би звернутися через газету до наших людей, щоб вони з повагою й добрим почуттям ставилися як до бійців підрозділів міліції швидкого реагування, так і до інших охоронців правопорядку, всіляко допомагали їм у виконанні конституційних і службових обов'язків.

— Валентине Михайловичу, якою буде чисельність цих підрозділів і які спеціальні засоби матимуть вони на озброєнні?

— Майже три тисячі чоловік. У Києві буде розміще-

но полк, у великих містах — Донецьку, Львові, Одесі, Харкові, Дніпропетровську — батальйони, у решті областей центрів — роти.

Як і в західних країнах, наші загони також матимуть спеціальне озброєння, засоби індивідуального захисту і активної оборони для знешкодження озброєних злочинців та дій у кризових ситуаціях, коли виникає реальна загроза громадській безпеці, життю та здоров'ю людей.

Для індивідуального захисту використовуються легкі і важкі бронекікети, спеціальні каски, прозорі, полікарбонатні або з легких сплавів шоломи. До засобів активної оборони належать гумові кийки і слезоточивий газ «Черемуха» різних модифікацій. До речі, дослідження, проведені вченими, підтверджують, що застосування газу розкладається за 1,5—2 години і на відкритому повітрі не може створити небезпечних для життя концентрацій.

Засоби забезпечення спеціальних операцій — це пристрої для прив'язування автомобілів, пристрої для відкриття приміщень, захоплення правопорушників, бронемашини, патрони з гумовою кулею «Хвіля» та інші.

Але дуже хотілося б, щоб в Україні ми так організували профілактичну роботу, так підтримували правохоронні органи, поважали закон, щоб не було потреби застосовувати всі ці засоби.

— Хто служитиме в «Беркуті»?

— Особовий склад підрозділів комплектується на конкурсній основі з найбільш професійно працюючих міліції, які мають належну фізичну підготовку та стаж роботи в органах внутрішніх справ не менше двох років. Ажде далеко не кожному оперативному працівнику, співробітнику патрульної — постової служби під силу тривале напруження, вміння перебувати в постійній готовності і вступати в двобій з озброєними злочинцями. Особому крім фізичного загартовування, спортивної підготовки, крім потрібних вмінь контролювати свої емоції, морально — психологічна рівновага, витримка, щоб не піддаватися на провокації. Співробітники підрозділів спеціально тренуються в екстремальних ситуаціях, переносять великі морально-фізичні навантаження.

Він розмову
БЕРЕЗОВСЬКИЙ.

Тривожні сигнали почали надходити до редакції: ведеться інформаційна блокада в Україні. Читачі обурюються відсутністю в роздільному продажу республіканських газет і пропонують свої варіанти розв'язання цього питання.

ІНФОРМАЦІЙНА ІНТЕРВЕНЦІЯ

Кілька місяців у Харкові зовсім відсутні в роздільному продажу республіканські газети. Передплатникам вони надходять із запізненнями та нерегулярно. І в той же час російські газети, передані до Харкова по фототелеграфу, друкуються місцевим друкарською без проблем. Подібні ситуації склалася в Донецьку, Миколаєві, і це сьогодні, коли вкрай потрібна інформація на підтримку реформи, іноді непопулярних. Тому кола політики Верховної Ради України та Кабінету Міністрів щодо збереження інформаційного суверенітету може мати небезпечні наслідки для державної самостійності України. Преса — четверта влада. Жодна держава світу не дозволить засобам масової інформації сусідньої держави господарювати на своєму інформаційному ринку, систематично оббрікувати гостинного хазяїна. І на це слід.

Б. ДОВБОРОВСЬКИЙ.
Харків.

СПОЧАТКУ ПОДБАТИ В ПРО СВОЇ ГАЗЕТИ

Цікаво було б дізнатися, чому останнім часом киоски «Союздруку», чи то як вони інші іменуються, завантажені лише московськими газетами. Українські ж видання можна купити з великими труднощами. А головне в цій парадоксальній ситуації те, що «Правда», «Известия» друкуються в Донецьку. То чи не доцільніше було б забрати в цих видань папір і забезпечити ним спочатку республіканські газети? Здається, я маю рацію.

В. ЛИСЕНКО.
Горлівка
Донецької області.

ПОВНА БЕЗНАДІЯ

Життя наше дедалі гірше. Особливо важкий тагар доводиться нести сільським пенсіонерам. У магазинах порожні полиці. Неможливо купити навіть крупу. Жину а колосів каті, бо немає аугіля. Раніше мене забезпечувала пенсією школа, але на цей рік нічого не дали. Кажуть — немає. Все життя минуло в нестатках. Голод, війна, розруха. Сподівалася на краще, а тепер не знаю, чого чекати завтра. Раніше на свою маленьку пенсію хоч щось могла купити. Ніч — повна безнадія.

Людмила МІНЬБЕ.
Відлюдок Весела
Калинівського району
Вінницької області.

ЧИЙ ВІН, ЛАЗУРОВИЙ БЕРЕГ?

Щодня з ранку до вечора центральні програми спливають дезінформацію про події в Україні. І, відчувачи підтримку певних московських кіл, деструктивні елементи в Криму збираються проводити якийсь референдум. То, може, запропонувати Росії провести референдум про статус Лазурового берега Франції? Адже там проживає багато російських емігрантів.

Б. СУШКО.
Київ.

ПОНЕДІЛОК

16 БЕРЕЗНЯ
УТ—1

- 16.00 Новини.
16.15 Для дітей. Веселка.
16.35 Живе слово. Відповіді на листи.
17.20 Документальний фільм «Викида». (Укрінформхроніка).
18.30 Звучить кобза.
18.45 Реклама. Оголошення.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Хто ми. Громадсько-політичний відеотекст.
20.45 На добраніч, діті!
21.00 Акценти.
21.30 Художній телефільм «З вчора до полудня», 1 серія.
22.40 УТН.
23.00 Художній телефільм «З вчора до полудня», 2 серія.

І КАНАЛ. ОСТАНКІНО

- 5.00 «Ранок».
7.35 Мультифільм.
8.25 Телтр модн В. Зайцева.
9.25 Прем'єра художнього телефільму «Сто верст по річці».
10.30 Прем'єра науково-популярного фільму «Астраханські береги».
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
13.15 Телеміст.
14.00 Новини.
14.25 Це було... було...
14.45 «Не бієся, я з тобою». Художній телефільм. 1 серія. Музичний фільм про пригоди друзів, бідних авторів — Рустіма та Сін Сановича. Сценарій Ю. Дунського, В. Фріда. Режисер Ю. Гусман. У ролях: Л. Дуров, С. Юрський, П. Бюль-Бюль оглі. «Азербайджанфільм», 1982 р.
15.55 Співає З. Хайрулдінова.
16.10 Мультифільм «Свято неслухняності».
17.00 Новини.
17.25 Футбольний огляд.
17.55 Мультифільм.
18.00 НЕП.
18.40 Прем'єра художнього телефільму «Сто верст по річці».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 «Нова студія» представляє. У перерві — 23.00 Новини.
0.00 «Привіт з теплих країн». Музична програма.

КАНАЛ «РОСІЯ» І
ПЕРЕДАЧІ УТ—2

- 15.00 Дитяча година (з уроком німецької мови).
16.00 Антракт.
16.15 Студія «Важкий вік». Арт-зона.
16.45 ТІНКО.
17.00 Дозвілля. Домашній клуб.
17.15 Мультифільм.
17.25 Наш сад.
17.55 Фільм-концерт «Перевітлення» (студія «Укртелефільм»)*.
18.35 Телебірка інформують*.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті
19.20 Свято кожен день.
20.30 Телеконт Респі. «Втеча». Частина 1.
20.55 П'яте колесо.
21.55 Реклама.
22.00 Вісті Астрологічний прогноз на завтра
22.20 П'яте колесо.
23.05 Художня гімнастика. Міжнародний турнір «Кубок Дерюгіної»

* Передачі II програми УТ.

У програмах телебачення можливі зміни. Станьте за щоденним повідомленням дикторів телебачення і радіо.

ВІВТОРОК

17 БЕРЕЗНЯ
УТ—1

- 8.00 З ВОСЬМОЮ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Скрипкові мініатюри.
9.15 Художній фільм «Асса». 1 частина.
10.35 Шістнадцятий екран, 8 кл. Фізика. Електротехніка в народному господарстві.
10.55 Художній фільм «Асса». 2 частина.
12.10 УТН.
12.25 Доброго вам здоров'я. Ентеросорбенти. Передача 2.
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. До, мі, соль.
16.45 Дзвони Чорнобиля. Чисті продукти харчування.
17.55 На допомогу школі. Історія України. Києво-Могилянська академія. П'яте заснування і значення.
18.20 Фільм-концерт «За байраком байраки».
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 СТУДІЯ «І ГРУДНЯ».
20.50 На добраніч, діті!
21.00 Художній фільм «Ідеальний чоловік».
22.30 Вісті.
22.50 Ая ПІ Київ інформують.
22.55 УТН.
23.15 До 150-річчя з дня народження М. Лисенка, М. Лисенко. Вірші Т. Шевченка. «Радуюсь, ниво неполітати».
23.35 Художній телефільм «Поля мексиканського болоту». (Укртелефільм).

І КАНАЛ. ОСТАНКІНО

- 5.00 «Ранок».
7.35 «Гітлі лицедіяства». Художній фільм.
10.30 Футбольний огляд.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.20 Ритмічна гімнастика.
11.50 Фермата.
12.20 Прем'єра документального телефільму «Я б у фермери пішов».
12.40 Кубанська весілля.
13.15 Мультифільм.
13.25 Блюзюк.
13.30 Торговий ряд.
13.45 Вал, де потрібні.
14.00 Новини.
14.25 За активне доволіття.
14.40 «Не бієся, я з тобою». Художній телефільм. 2 серія.
16.00 Мультифільм.
16.10 Дитячий музичний клуб.
16.55 Народні казки і притчі різних країн.
17.00 Новини.
17.25 Мультифільм.
17.35 Концерт.
18.20 Хокей. Чемпіонат СНД. Підсумки, 2 і 3 періоди. У перерві — Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Вперше на екрані. Художній фільм «Едді Макбет Мценського повіту».
22.00 Фермата.
22.30 Вечірній альбом.
23.00 Новини.
23.25 Телешоу «50х50».
КАНАЛ «РОСІЯ» І
ПЕРЕДАЧІ УТ—2
7.00 Вісті.
7.20 Французька мова. 1 рік.
7.50 Дозвілля. Під знаком Руб.
8.05 Французька мова. 2 рік.
8.35 Дитяча година (з уроком німецької мови).
9.35 П'яте колесо.
11.20 Для вас співає М. Новохожин. Романси.
11.45 Денний сеанс. «Свято Нептуна». Художній фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Простір +.
15.30 Осінн життя.
15.45 Термінал.
16.15 ТрансРосФірт. Катанга — північна екзотика.
16.40 ТІНКО.
16.55 Тема з варіаціями. Салют Америці!
17.25 Дозвілля. Птахи поруч з нами.
17.40 Парламентський вісник.
17.55 Росія і світ.
18.25 Київська панорама*.
18.45 Українські наспіви*.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Телеконт Респі. «Втеча». Частина 2.
20.30 Вечірній салон.
22.00 Вісті.
22.25 Тема з варіаціями.

СЕРЕДА

18 БЕРЕЗНЯ
УТ—1

- 8.00 З ВОСЬМОЮ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Кінозустрічі.
10.15 Телефільм «Маленька подорож до Єгипту». (Укртелефільм).
10.35 Шістнадцятий екран, 8 кл. Українські мотиви в творчості М. Римського-Корсакова.
11.05 Кана «Дю».
12.25 УТН.
12.35 Літературно-мистецька студія «Оберіг».
16.00 УТН.
16.15 Клас юніор-бізнес. Телегра.
17.15 На допомогу школі. Українська література. Т. Г. Шевченко. «Сон».
17.45 Фільм-концерт «Я з тобою не прощаюсь».
18.15 «Комедіанти». Балетна вистава.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Музичні зустрічі. Оперне мистецтво та молоді виконавці.
20.40 Реклама.
20.45 На добраніч, діті!
21.00 Акценти.
21.15 Камерна музика.
21.45 Кубок європейської чемпіонати. «Барселона» — «Динамо» (Київ).
23.45 УТН.
0.05 Художній телефільм «Вечорниця». (Укртелефільм).

І КАНАЛ. ОСТАНКІНО

- 5.00 «Ранок».
7.35 Мультифільм.
8.05 Вперше на телеекрані. Художній фільм «ЕСД».
9.40 Хокей. Чемпіонат СНД. Підсумки, 2 і 3 періоди.
11.00 Новини.
11.20 Під занамом «Пі».
11.50 Як досягти успіху.
12.05 Прем'єра документального телефільму «Град Казань зело кресло».
12.40 Саїт грошей Адама Сміта.
13.10 Блюзюк.
13.15 Телеміст.
14.00 Новини.
14.25 Сьогодні і тоді.
14.55 «Должна предік». Художній телефільм.
16.00 Прем'єра художнього телефільму для дітей «Восьмимісто з другого поверху», 2 серія.
17.00 Новини.
17.20 Сходина до Парнасу.
17.40 Максимка.
18.10 Вперше на телеекрані. Художній фільм «ЕСД».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 По той бік рампи. Б. Андреев.
21.40 Прем'єра документального телефільму «Гори, гори, моя зоре».
22.30 Концерт.
23.00 Новини.
23.25 Кінобачення. Американський бік суперпрофесіоналізм.
КАНАЛ «РОСІЯ» І
ПЕРЕДАЧІ УТ—2
7.00 Вісті.
7.20 Німецька мова. 1 рік.
7.50 Дозвілля. Діла лапу, друже.
8.05 Німецька мова. 2 рік.
8.35 Програма 03.
9.05 Політиділ.
9.45 Мультифільм.
9.55 Концерт до 85-річчя Р. Герберга, соліста Марійського театру.
10.25 Телевізійний театр Респі. «Втеча».
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Дитяча година (з уроком англійської мови).
16.00 Ключ до світового ринку.
16.30 Освідчення в коханні.
16.45 ТІНКО.
17.00 ТрансРосФірт. Телеогляд «Далекі Схід».
17.45 Дозвілля. Домашній клуб.
18.15 Тема з варіаціями.
18.40 Економ.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Політиділ.
20.25 Обличчя до Респі.
20.40 Київська панорама*.
21.00 Концерт Українського народного хору ім. Г. Верьовки*.
22.50 Ситуація. М. Рогожин. «Круте дівчисько»*.

ЧЕТВЕР

19 БЕРЕЗНЯ
УТ—1

- 8.00 З ВОСЬМОЮ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Художній фільм «Смерть пелікана».
10.35 Шістнадцятий екран, 11 кл. Фізика. Ядерна енергетика і екологія.
11.05 Фільм-концерт «Київські фрески». (Укртелефільм).
11.40 Шістнадцятий екран, 6 кл. Музика. Опера. С. Гулак-Артемовський.
12.10 УТН.
16.00 УТН.
16.15 Для дітей. Веселка.
16.30 Республіканська фізико-математична школа. Як розв'язувати контрольні задачі з фізики!
17.00 Танцювальні ритми.
17.30 Прем'єра науково-популярних фільмів студії «Кінанаука». «Без мене», «Російський острів гетьмана Сагайдачного».
18.30 Духовна спадщина. М. Лисенка. Хоровая музика.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Г. Тютюнник «Корінна». Телевистава.
20.45 На добраніч, діті!
21.00 Ая ПІ Київ інформують.
21.05 Акценти.
21.20 «Гарт». Доміно. Бізнес. Диско.
23.20 УТН.
23.40 Художній фільм «Вавилон ХХ».
КАНАЛ. ОСТАНКІНО
5.00 «Ранок».
7.35 Мультифільм.
8.00 Прем'єра художнього телефільму для дітей «Восьмимісто з другого поверху», 2 серія.
9.00 Прем'єра документального телефільму «Не забуде мене мій сад».
9.40 По той бік рампи. Б. Андреев.
10.40 Грає Л. Власенко (фортепіано).
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.25 Сходина.
12.05 У світі тварин (з сурдоперекладом).
12.50 Грає духовний оркестр Респі.
13.10 Блюзюк.
13.15 Телеміст.
14.00 Новини.
14.25 Подарунок меломану.
14.35 «Одна неділя». Художній телефільм.
16.00 Кукурі і К'ю.
17.00 Новини.
17.20 Телешоу. Матч СНД — Англія — Корея.
17.35 — До шістьнадцяти і старші.
18.20 Хокей. Чемпіонат СНД. Підсумки, 2 і 3 періоди. У перерві — Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Тема.
21.25 Рейсом 007. До прем'єри документального телефільму «Російська таємниця корейської «Боїнга-747»».
21.45 Запрошення до музики.
23.00 Новини.
23.25 «Домашні концерти. Художній телефільм із серії «Джерік».

КАНАЛ «РОСІЯ» І
ПЕРЕДАЧІ УТ—2

- 7.20 Іспанська мова. 1 рік.
7.50 Дозвілля. Увага, знімаю.
8.05 Іспанська мова. 2 рік.
8.35 Дитяча година (з уроком англійської мови).
9.35 Футбол. Кубок європейських чемпіонів. «Барселона» (Іспанія) — «Динамо» (Київ).
11.15 Денний сеанс. «Прости». Художній фільм.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 ТелеЕкно.
15.30 Свято.
16.00 Відкритий світ.
16.45 ТІНКО.
17.00 Чемпіонат світу і Кубок світу з біатлону.
17.55 Парламентський вісник.
18.10 Наша експертиза.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Спеціальний комерційний вісник.
19.40 Син про Ізраїль.
20.20 Київська панорама*.
20.55 П'яте колесо. (22.00 Вісті).
23.10 Місце зустрічі — Задзеркалля.

П'ЯТНИЦЯ

20 БЕРЕЗНЯ
УТ—1

- 8.00 З ВОСЬМОЮ ДО ДЕВ'ЯТОЇ. Інформаційно-музична програма.
9.00 Школа радіаційної гігієни. Імунітет та радіація.
9.15 Художній фільм «Найчарівніша і найкрасивіша».
10.35 Шістнадцятий екран, 10 кл. Фізика. Електричний струм у напівпровідниках.
11.05 Телефільм «Збирач слави козацької».
12.00 УТН.
16.00 УТН.
16.15 На допомогу школі. Українська література. М. Хвильовий. «Матні».
16.45 Концерт фортепіанної музики. Володимир Крайний і його учні.
17.45 Розвиток мови. Опис природи.
18.20 Виступає кuartет імені М. Лисенка.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 «Круглий стіл. Народна медицина в Україні».
20.45 На добраніч, діті!
21.00 Ая ПІ Київ інформують.
21.05 Акценти.
21.20 Художній фільм «Із життя відпочиваючих».
22.40 УТН.
23.00 Документальний фільм «Дім. Рідна земля». (Укрінформхроніка).

І КАНАЛ. ОСТАНКІНО

- 5.00 «Ранок».
7.30 Дитячий музичний клуб.
8.15 Телатральні зустрічі.
9.40 Хокей. Чемпіонат СНД. Підсумки, 2 і 3 періоди.
11.00 Новини (з сурдоперекладом).
11.25 Ельдорадо.
11.55 Клуб мандрівників (з сурдоперекладом).
12.55 Виступає ансамбль «Адмігени».
13.15 Блюзюк.
13.20 Брідки.
13.45 Бізнес-клас.
14.00 Новини.
14.25 ФФФ (формат, фокус, фантасія).
14.50 «Лев Гурович Синичинка». Художній телефільм.
15.00 «Відео» одиомениго вдовіло Л. Ленського про старого автора провінційного театру, який робить усе можливе, щоб його чарівна донька Ліза виїхала на сцену... Сюжетний режисер О. Бєлінський. В ролях: М. Трофімов, Г. Федотова, Н. Мордюкова, Л. Кураєва. «Екран», 1974 р.
16.00 Голоси народних інструментів. «Граб, гармоні».
17.00 Новини.
17.25 Телешоу. Матч СНД — Англія — Корея.
17.40 Людина і закон.
18.20 Прем'єра художнього телефільму «Моя сім'я та інші тварини». 10 серія.
18.50 «Відео» представляє: «Поле чудес».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 «Відео» представляє. У перерві — 23.00 Новини.
0.10 «Ранкова зірка» у нічному ефірі.

КАНАЛ «РОСІЯ» І
ПЕРЕДАЧІ УТ—2

- 7.00 Вісті.
7.20 Година ділових людей.
8.20 Англійська мова. 1 рік.
8.50 Дозвілля. Домашній клуб.
9.05 Англійська мова. 2 рік.
9.35 Теле-прес.
10.30 Розважальні ігри.
10.55 П'яте колесо.
12.40 Селянське питання.
13.00 Вісті.
15.00 Простір +.
15.30 Рашен пайот.
15.50 Тема з варіаціями. Вечір авторської пісні.
16.40 ТІНКО.
16.55 Репортаж з НАТО.
17.25 Дозвілля. Домашній клуб.
17.40 Версія.
17.55 Християнська програма.
18.55 Реклама.
19.00 Вісті.
19.20 Київська панорама*.
19.40 Фільм-концерт «Відлуння його життя» [В. Іасковський].
20.15 «Пічки-лавочки». Художній фільм.
22.00 Вісті.
22.20 На сесії Верховної Ради Російської Федерації.
22.50 Театральні роз'їзди.

СУБОТА

21 БЕРЕЗНЯ

УТ—1

- 8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 На хвилі дружби. Виступає Білорусський ансамбль «Камеладан».
8.55 Художній фільм «3 життя відпочиваючих».
10.15 Кіноконцерт.
11.05 Доброго вам здоров'я. Мануальна терапія.
11.35 Прем'єра фільму «Воскресіння мертвих». (Київнаукфільм).
12.35 УТН.
12.50 Золоті ворота. У кожного своя доля. Художник Л. Могучий.
13.35 Т. Г. Шевченка. «Сліпий». Вистава Чернігівського обласного музично-драматичного театру ім. Т. Г. Шевченка.
14.50 Музика Г. Шопена.
15.00 Чемпіонат України з футболу. «Металіст» — «Буковина».
16.45 Для дітей. «Клоун-мим-театр». «Артостріла».
17.45 Сонячні кларнети. Самодіяльний художній колектив Миколаївської області.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Телеартистична «Право».
20.50 На добраніч, діти!
21.00 Для ПП Київ інформую.
21.05 Для чого ти живеш? Програма американської компанії СІ-Бі-ен.
22.00 До 150-річчя з дня народження М. Лисенка. Опера «Тарас Бульба» у виконанні артистів Київського державного академічного театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка. В перерві — 23.35 УТН.

КАНАЛ «РОСІЯ» І

ПЕРЕДАЧІ УТ—2

- 6.30 Суботній ранок ділової людини.
7.30 Мультифільм.
7.40 Відеоканал «Співдружність».
8.55 Ранкова музична програма.
9.25 Центр.
10.05 Антологія музики С. Рахматінова. Симфонія № 3.
10.45 Очевидці — нехайовіріє.
11.25 Музичний кіоск.
11.55 ЕК. Екологічна хроніка.
12.10 Фортуна.
12.40 Прем'єра документального телефільму «Мистецтво Федоскіна».
13.00 Фільм-балет Г. Спідоківського і А. Тафеля. «Кармен-сюїта».
14.00 Новини.
14.50 Лінополю.
14.50 Кінопрем'єра! Художній фільм «Секретна місія».
17.00 Прем'єра мультфільму «Бджола Майя».
17.25 Червоний квадрат.
18.05 Вісім дівчат — один я. Авторська програма Е. Рязанова.
18.35 Концерт.
18.50 Прем'єра документального телефільму «Російська тасмичка корейського «Бойна-747»».
19.45 Вечірня казка.
20.00 Новини.
20.40 Вперше на телеекрані. Хуфокійний фільм «Неоікуваній».
21.55 Браво! У перерві — 23.00 Новини.
0.00 На шляху до Уемблі. Кубок Англії з футболу 1992 р.
1.00 Любова з першого погляду.

КАНАЛ «РОСІЯ» І

ПЕРЕДАЧІ УТ—2

- 7.00 Вісті.
7.20 Дзеркало.
8.05 Баскетбольний огляд НБА.
8.30 Документальний екран.
9.15 Пільгирин.
10.00 Відеоканал «Плюс одиннадцять».
12.00 М-Трест.
12.30 Петербурзькі могили. В. Атлантов.
13.00 Вісті.
13.20 Російський стиль.
13.50 Експонат.
14.00 Дім на Чистих Прудах представляє кіностудію «І2-А».
15.30 Телевізійний театр Росії.
16.50 Познер і Дональд.
17.00 Мультифільм «Пригоди Боско».
17.30 Парламентський вісник.
17.45 Тисяча тактів балету.
19.00 Вісті.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Театральний розтад.
19.30 Документальний гусар летючих.
Художній фільм. 1 серія.
22.00 Вісті.
22.25 Програма «А».

НЕДІЛЯ

22 БЕРЕЗНЯ

УТ—1

- 8.00 УТН.
8.10 Ритмічна гімнастика.
8.30 У неділю ранці. Інформаційна програма.
9.30 Документальний фільм «Часи козаків».
10.00 Народні таланти. Концертна програма танцювального ансамблю Київського Жовтневого Палаци культури.
10.30 Телефільм «Відродження Свєтлиці з походу війни».
11.00 Для чого ти живеш? Програма американської компанії СІ-Бі-ен.
12.00 Для дітей. Художній фільм «Сторонній вхід дозволено».
13.15 УТН.
13.30 Канал «Ді».
14.30 Село і люди.
15.30 Концерт духової музики.
16.10 Документальний фільм «Парад-ан».
16.30 Ляво честь.
17.30 Саїрадо. Науково-пізнавальна відеопрограма.
19.00 ДНІПРО. Інформаційна програма.
19.35 Звичайно щастя. Музична програма за списками глядачів.
20.35 АН ПП Київ інформую.
20.40 Сторінками дитячої Біблії.
21.00 Художній фільм «Тіні забутих предків».
22.35 ТИЖДЕНЬ.
22.50 Телееспортсмена.
23.50 УТН.
0.10 М. Лисенко. «Ноктюрн». Телеверсія опери.

КАНАЛ «ОСТАНКІНО»

- 7.00 Ритмічна гімнастика.
7.30 Тішки «Спортлото».
7.45 Спорт для всіх.
8.15 З ранку раненько.
8.55 Можливо все.
9.25 Нові імена.
10.15 IX Міжнародний фестиваль телепрограм народної творчості «Веселка».
10.45 Франція. Простий секрет бізнесу.
11.10 Під знаком «Пі».
12.00 Прем'єра художнього телефільму із серії «Багати техі плуцтва».
12.45 Хокей. Чемпіонат СНД. Півфінал, 2 і 3 періоди. У перерві — Новини.
14.30 Нове покоління вибирає.
15.25 Клуб мандрівників.
16.25 ТВ-Нева. Хто з нами?
16.45 Телеюція.
16.55 Уолл-Дісей представляє...
17.45 Новини.
18.00 Прем'єра художнього телефільму «Сюжет для двох оповідань».
19.15 Вісім дівчат — один я. Авторська програма Е. Рязанова.
19.45 Шоу — вистава молодих артистів оперети.
21.00 Підсумки.
21.50 Брейв ринг.
22.50 «Золоті слова». Мультифільм.
23.00 Новини.
23.25 Танці, танці, танці.
23.55 Зроблено в Єгипті.
0.35 Любова з першого погляду.

КАНАЛ «РОСІЯ» І

ПЕРЕДАЧІ УТ—2

- 7.00 Вісті.
7.20 Документальний екран.
8.00 Хочете, вірте...
8.30 Мультифільм.
8.40 Вікно.
9.10 Фольклор. Невідомі культури.
10.05 «Суперкинг». Мультифільм.
10.30 Ати-баті...
11.00 Чемпіонат світу і Кубок світу з біатлону.
12.00 Акція «Пелікан». Благодійний аукціон.
13.00 Вісті.
13.20 Біла ворона.
14.10 Кінотеатр повторного фільму. «Діло було в Пенякові».
15.55 У світі гарини.
16.55 Чемпіонат світу з баскетболу серед професіоналів НБА.
17.55 Кабіре «Нісенітниця».
18.55 Реклама.
19.00 Телебріж інформую*.
19.20 Свято кожен день.
19.30 Прем'єра художнього телефільму «Магія». Фільм 3.
20.00 Обличчя до Росії.
20.20 Антракт.
20.35 «Ескандор гусар летючих».
20.35 Художній фільм, 2 серія.
22.00 Вісті.
22.20 Спортна карусель.
22.30 Театральний розтад.
23.15 Рок-кафе.

ІУ ОСВІТНЯ ПРОГРАМА

- ПОНЕДІЛОК ● 16**
10.00 Я вам заспіваю.
10.30 «Кончина». Художній телефільм, 1 серія.
17.00 «Суботині і сьогодні, і...» Документальний телефільм.
17.20—21.05 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
21.05 Кінопортрети. А. Тарковський.
22.10 «Кончина». Художній телефільм, 1 серія.
ВІСІРОК ● 17
10.00 Музична композиція на замов'я С. Савітіна.
10.25 «Кончина». Художній телефільм, 2 серія.
17.00 Прем'єра документального телефільму «Варіант на виживання».
17.25—21.55 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
21.55 Мультифільм для дорослих.
22.05 «Кончина». Художній телефільм, 3 серія.
СЕРЕДА ● 18
10.00 «Дзеркало».
10.30 «Кончина». Художній телефільм, 3 серія.
17.00 «Ліній долі». Документальний фільм.
17.35—21.05 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
17.55 Мультифільм «Робін Гуд».
19.20 «Париж». Пригодницький кіно. Художній фільм «Три мушкетери» (Франція), 2 серія.
20.55 Відеозустріч.
21.40 «Кончина». Художній телефільм, 3 серія.
ЧЕТВЕР ● 19
10.00 «Танго, танго, танго». Фільм-концерт.
10.30 «Зоряний дитинко Рокс». Поет В. Соколов.
11.05 «Діти сонця». Художній телефільм, 1 серія.
17.00 Прем'єра документального телефільму «Варіант на виживання».
17.20 На шляху до Уемблі. Кубок Англії з футболу 1992 р.
18.20—21.05 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
18.20 Мультифільм «Маленький шоу».
18.45 Тиждень пригодницького кіно. Художній фільм «Заплана маска» (Франція). Пригоди П. Арканджолі через двадцять років. У головній ролі Іван Марє.
20.50 Музична пауза.
21.00 «Діти сонця». Художній телефільм, 1 серія.
П'ЯТНИЦЯ ● 20
10.00 «Українські посиденьки». Фільм-концерт.
10.40 «Діти сонця». Художній телефільм, 2 серія.
17.00 Прем'єра документального телефільму «Дюймовочка».
17.20 Мультифільм.
18.05 Тиждень пригодницького кіно. Художній фільм «Напівна Блада» (США). Екранізація пісниських ро-

- манів Р. Сабатіні.
19.40 Співає Пол Маккартні.
20.40 Відеозустріч.
21.00 «Діти сонця». Художній телефільм, 2 серія.
22.25 Автопортрет. «Гонимі зірки»
СУБОТА ● 21
8.00 В об'їзді. Німецьчина. Місто Фулда.
9.00 Хочете, вірте...
9.30 Майстри сцени. О. Гоголь.
10.30 Французька мова. 1 рік.
11.00 Телеслужба «Здоров'я».
11.30 Німецьчина. 1 рік.
12.00 Дитяча година (з уроком німецької мови).
13.00 «Капітан Франкасс». Художній телефільм, 1 серія.
14.10 Грає симфонічний оркестр під керівництвом В. Федосєєва.
15.05 Поспішайте! Вриваються плани.
16.05 Фестиваль солдатської пісні.
17.35 ІТВО «Парадиз-контейнер».
18.50—21.35 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
18.50 Мультифільм «Маленький шоу».
19.25 Тиждень пригодницького кіно. Художній фільм «Робін Гуд» (Франція). Історична пригодницька стрічка. У головній ролі Аліан Делон.
21.05 Музична пауза.
21.35 «Розповіді циганів». Фільм-концерт.
НЕДІЛЯ ● 22
8.00 «На озери Брон». Документальний телефільм.
10.30 Іспанська мова. 1 рік.
8.50 Французька мова. «Франс-ТВ-магазин».
9.35 Наша антологія. У світі Пушкінської поезії.
10.25 Німецьчина мова. 2 рік.
10.55 Дитяча година (з уроком англійської мови).
11.55 Хокей. Чемпіонат СНД. Півфінал, 1 період.
12.30 Дюймовочка. Художній телефільм, 2 серія.
13.50 Грає Біг-Бенд Бундесра в Концертній студії «Останкін».
14.40 Вебді.
15.40 Підприємництво і традиції.
15.55 Хокей. Чемпіонат СНД. Півфінал.
18.20—21.20 СТУДІЯ ТЕЛЕПРОГРАМ «ТЕТ-А-ТЕТ».
18.30—Мультифільм «Пастка для котів».
19.10 Тиждень пригодницького кіно. «Фанфан-тольпан» (Франція). Пригодницька комедія з Нестором Філіппі у головній ролі.
20.45 Відеозустріч.
21.20 Англійська мова. «Сімейний альбом США».
21.50 «Сімнадцять миттєвостей життя». Художній телефільм, 11 серія.

Футбол

ВОНИ ВИХОДЯТЬ НА ПОЛЕ

СКА (Одеса)

НАЧАЛЬНИК КОМАНДИ — Коп'як Володимир. ГОЛОВНИЙ ТРЕНЕР — Марусин Сергій. ТРЕНЕР — Смерзов Володимир.

ВОРОТАРИ: Чатів Віктор (1970, із «Заравшана», Нової), Максаків Ігор (1970, з «Чорноморця», Одеса). **ЗАХИСНИКИ:** Харковченко Ігор (1967), Кочвар Сергій (1969), Ровелич Олександр (1965), Муравльов Руслан (1973, з «Чорноморця», Одеса), Огородник Олександр (1972), ПІВЗАХИСНИКИ: Ермаков Олександр (1969), Чиннов Максим (1972, з ЦСКА-2, Москва), Строєнко Андрій (1971), Леш Олег (1969), Ляшенко Ігор (1972, з СКЧФ, Севастополю). **НАПАДАЮЧІ:** Мукопін Володимир (1973), Запашин Андрій (1972), Тучиненко Дмитро (1970), Стоянов Едуард (1972, із «Зорі» — МАЛС, Луганськ), Перчиклий Володимир (1972, із «Чорноморця», Васильків Руслан (1973), Рудчук Олександр (1972).

«Таврія» (СІМФЕРОПОЛЬ)
НАЧАЛЬНИК КОМАНДИ — Попов Костянтин. ГОЛОВНИЙ ТРЕНЕР — Заяєв Анатолій. ТРЕНЕРИ — Черемісін Андрій, Савін Анатолій.

ВОРОТАРИ: Колесов Олег (1969, з «Шахтаря», Павлоград), Гуленков Дмитро (1968, з «Хактєвора», Ташкент). **ЗАХИСНИКИ:** Албіс А. Савітін (1967, з «Намангана», Новабара), Волков Ігор (1965), Голозов Олександр (1972), Турчиненко Микола (1961), Шелест Сергій (1965). **ПІВЗАХИСНИКИ:** Вишняк-укас Відамантс (1969), Гетіков Юрій (1971, з «Іртиша»,

Омськ), Ігнатів Ігор (1970), Новиков Владислав (1971), Опаріч Андрій (1968), Смирнов Дмитро (1969, з КФК, Рига), Шевченко Сергій (1960). **НАПАДАЮЧІ:** Андреев Сергій (1970, з «Намангана», Новабара), Гладішев Сергій (1960, з «Шинника», Ярославль), Гудименко Юрій (1966, з «Ротора», Волгоград), Мулашев Марат (1968, з «Іртиша», Омськ), Шейхаметов Тютя (1966), Кундєнов Олександр (1973).

«НОВА» (ТЕРНОПІЛЬ)
НАЧАЛЬНИК КОМАНДИ — Бабичук Ігор. ГОЛОВНИЙ ТРЕНЕР — Колтун Леонід. ТРЕНЕРИ — Казаренко Володимир, Стасюк Юрій.
ВОРОТАРИ: Талупшич Дмитро (1965), Чистов Анатолій (1962, з команди «Тілігул», Тирасполь). **ЗАХИСНИКИ:** Мачула Роман (1965), Покорний Ігор (1965), Цісальський Ігор (1960), Горюхінський Валерій (1964), Куліш Юрій (1963, з команди «Тілігул», Тирасполь). **ПІВЗАХИСНИКИ:** Олініч Олег (1970, з КФК, Тернопіль), Скала Олександр (1965, зі СКА, Калінінград), Скала Юрій (1965, зі СКА, Калінінград), Рудницький Віталій (1964), Буц Петро (1963, з команди «Тілігул», Тирасполь), Яровиков Євген (1962, з команди «Ротор», Волгоград), Пастухов Сергій (1967, з «Ротора», Волгоград), Шоко Антон (1960, з «Ротора», Волгоград). **НАПАДАЮЧІ:** Паракхивич Віталій (1969, зі СКА, Одеса), Дем'янюк Михайло (1971, з КФК, Тернопільська область), Кудалко Валерій (1968), Проценко В'ячеслав (1963, з «Локомотива», Москва), Заяєв Володимир (1970, зі СКА, Одеса).

ГОЛОС України

Газета
Верховної Ради
України

Головний редактор
Сергій
ПРАВДЕНКО

Редактори:
Анатолій ГОРЛОВ
перший заступник
другий редактор
Олександр БІЛИК
заступник головного
редактора
Олександр
СМЕЛЬНИКОВ
сеньор-кореспондент
АН України
Володимир
КРАСНОСЕМСКИЙ
оглядач, завідувач
відділом культури
Леонід
САМОЙЛЕНКО
заступник головного
редактора
Борис
СІДОРЕНКО
заступник головного
редактора
Анатолій
СОЛОНСКИЙ
редактор відділу
кореспондентської
мережі
Віталій СУДА
відповідальний
секретар

Газета виходить
з 1 січня 1991 року.

Засновник —
Верховна Рада України.

Адреса редакції:
252047
Київ, вул. Нестерова, 4

ТЕЛЕФОНИ:
Для довідки —
441-89-61

телефакс —
224-72-54

Відділ реклами —
441-89-44

Бухгалтерія —
441-88-71

Редакція розглядає
рукописи, подані в першому
примірному машинописі.

Редакція не завжди
поділяє позицію авторів
публікацій.

Залишає за собою право
видавати документи
і скорочувати
матеріали.

Рукописи не повертаємо.

За точність викладених
фактів відповідальність
несе автор.

Листування з читачами
— тільки на сторінках
газети.

Пересиланням скарг у
різні інстанції
редакція не займається.

Звертатися, будь ласка,
безпосередньо до
відповідних органів влади.

Газета виходить
5 разів на тиждень
[крім неділі й понеділка]
українською і російською
мовами.

Індекс 60955

Загальний тираж
у березні 363.497.

Комбінат друку
видавництва
«Преса України».

252047, Київ, 27,
проспект Перемоги, 58.

Зам. 031046.

1 2 3 4 5 6 7 8 9